

Beslutsunderlag
Styrelsen 2022-02-10
Beslutspunkt 6

Handläggare: Per-Henrik Hartmann, Vd
Telefon: 031-368 53 24
E-post: per-henrik.hartmann@higab.se

Lokalkoncernens hållbarhetsrapport 2021

Förslag till beslut

I styrelsen för Higab AB

1. Att godkänna hållbarhetsrapport 2021 för lokalkoncernen (Higab AB inklusive dotterbolag) och att den föreläggs årsstämman för fastställande.

Sammanfattning

En hållbarhetsrapport enligt Årsredovisningslagen (2016:947) har upprättats för Higab AB inklusive dotterbolag, som en handling särskild från årsredovisningen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Higab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Higab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Higab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

-

Bilagor

1. Lokalkoncernens hållbarhetsrapport 2021

Expediering

Göteborgs Stads Parkering AB
Älvstranden Utveckling AB

LOKALKONCERNENS HÅLLBARHETSRAPPORT

2021

Higab AB, Göteborgs Stads Parkering AB, Älvstranden Utveckling AB

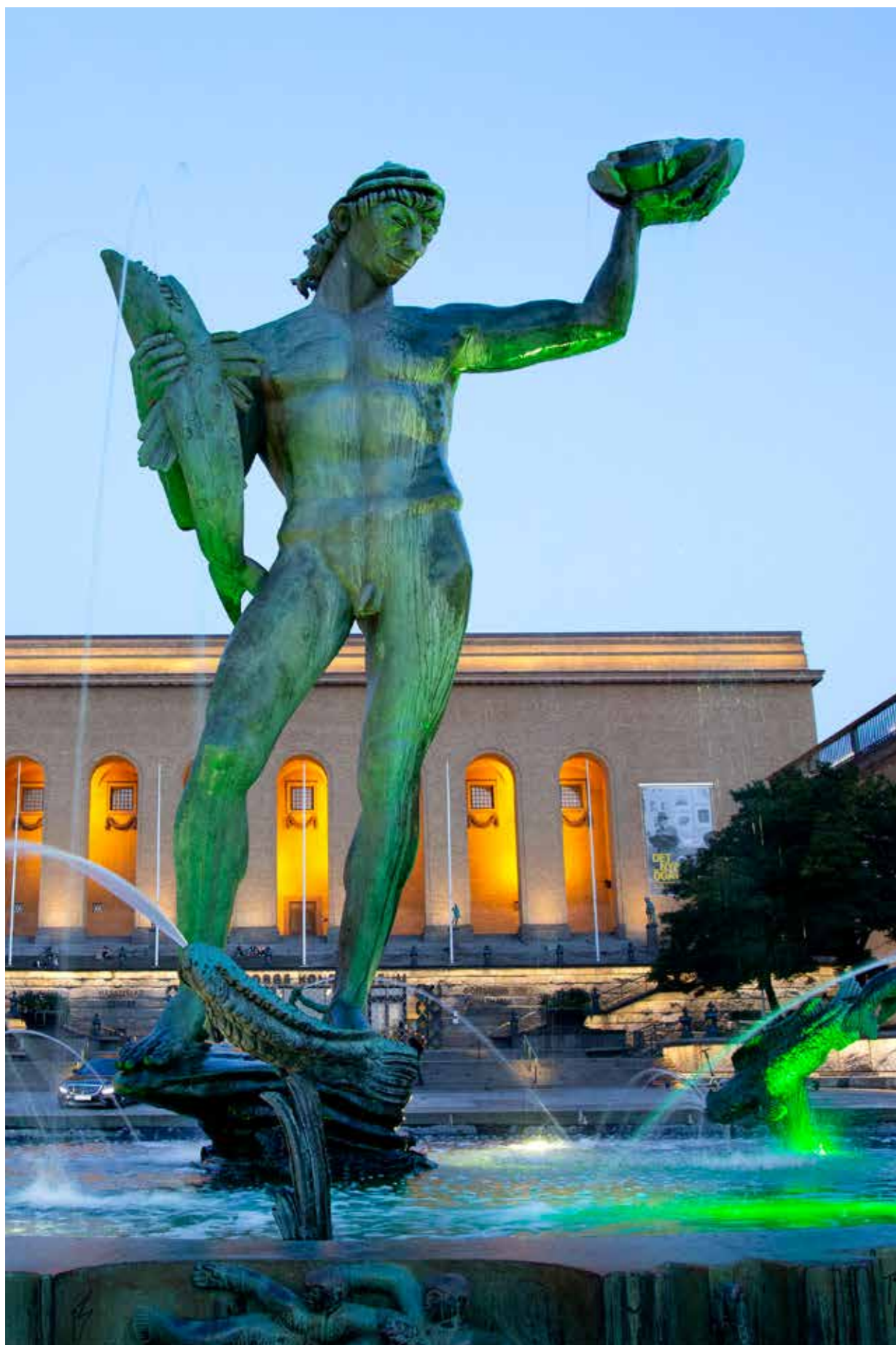

Foto: Higab/Carina Gran

Innehåll

Lokalkoncernen – en del av Göteborgs Stadshus AB	2
Struktur för ägarstyrning av Göteborgs Stads bolag	3
Koncernbolagens uppdrag	4
Hållbarhetsrapportering enligt årsredovisningslagen	8
Om lokalkoncernens hållbarhetsrapport 2021	8
Styrning	9
Lokalkoncernens väsentliga hållbarhetsområden	10
Minskad klimatpåverkan	13
Öppen och attraktiv stad	19
Jämlikt Göteborg	24
Attraktiv arbetsgivare	30
Hållbara transporter och mobilitet	36
Cirkulär ekonomi	40
Påverkan på lokalsamhället	45
Krav på leverantörsansvar	48
Motverkande av korruption	52
Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten	53

Lokalkoncernen – en del av Göteborgs Stadshus AB

Samtliga kommunala bolag i Göteborgs Stad ägs av koncernbolaget Göteborgs Stadshus AB. Bolagen är strukturerade i sju underkoncerner, två interna bolag samt Boplats Göteborg. Verksamheten leds av vd, ett tiotal medarbetare och en politiskt tillsatt styrelse vars ledamöter även ingår i kommunstyrelsen.

Göteborgs Stadshus uppgift är att utveckla koncernens förmåga att leverera nytta för Göteborg och dess invånare och att medverka till utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle. Detta gör man genom ägardialog, ägarstöd och strategisk samordning.

Higab AB är moderbolag i underkoncernen för lokaler, dvs lokalkoncernen. I koncernen ingår de helägda dotterbolagen Göteborgs Stads Parkering AB, Älvstranden Utveckling AB med dotterbolag, Hotell Heden AB och Myntholmen AB med dotterbolag. De två sistnämnda bolagen förvaltas i sin helhet av Higab och ingår i moderbolagets redovisning.

Bolagen i lokalkoncernen har många gemensamma beröringspunkter, men arbetar utifrån olika uppdrag. Genom samverkan blir vi en stark resurs för att bidra till skapandet av en mer hållbar stad.

VI HAR ALLA EN ROLL i de utmaningar staden står inför de kommande åren som att:

- utveckla och förverkliga Vision Älvstaden.
- genomföra omfattande ombyggnads- och nybyggnadsprojekt.
- samordna och bedriva parkering med syfte att främja ett hållbart resande.
- utveckla lokala, levande och sociala mötesplatser för de som bor, verkar och vistas i staden.
- bidra till en trygg, säker och trivsamt stad.

Higabs roll som moderbolag i lokalkoncernen

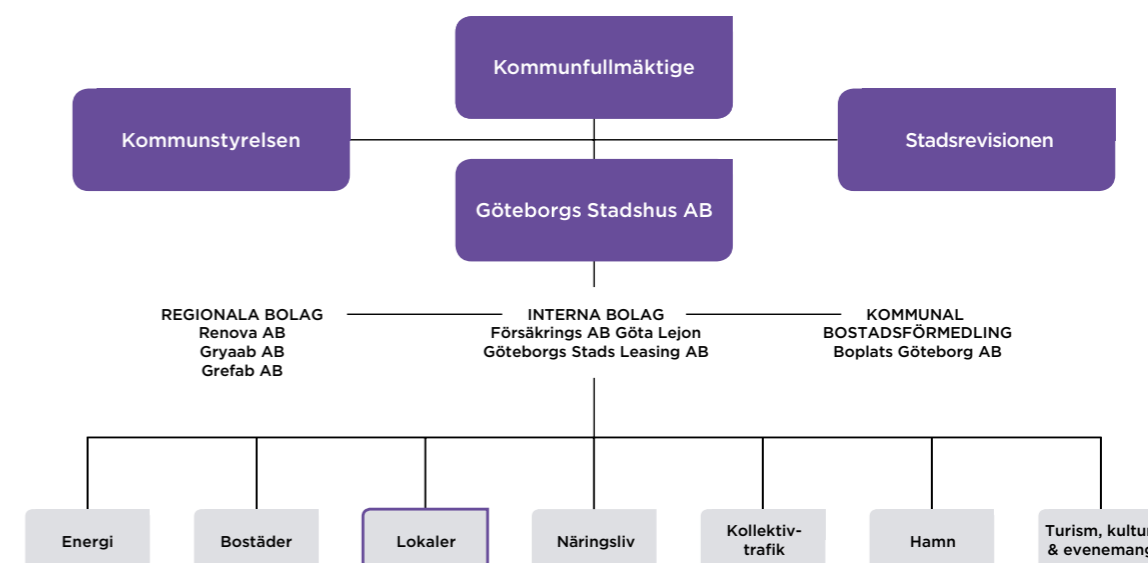
I uppdraget som moderbolag ingår att identifiera möjligheter till samordning, specialisering och effektivisering av olika slag inom koncernen.

I uppdraget som moderbolag ska Higab:

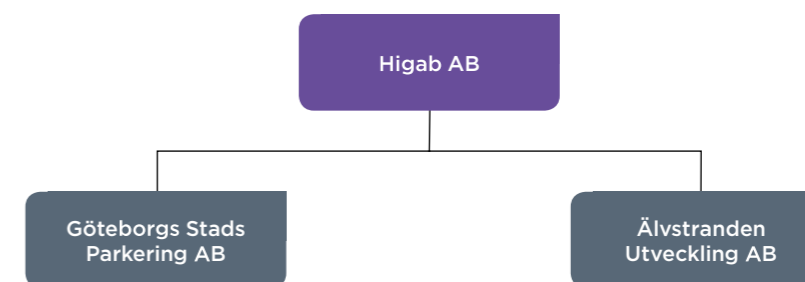
- årligen genomföra ägardialog med dotterbolagen.
- identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen.
- vid behov ta initiativ till förändringar av dotterbolagens uppdrag och organisation.
- fastställa finansiella nyckeltal för att kunna bedöma bolagens finansiella situation samt lämna förslag om bokslutsdispositioner inom koncernen.

Struktur för ägarstyrning av Göteborgs Stads bolag

Samtliga kommunala bolag i Göteborgs Stad ägs av koncernbolaget Göteborgs Stadshus AB. Bolagen är strukturerade i sju underkoncerner, två interna bolag samt Boplats Göteborg AB.

I lokalkoncernen ingår per sista december även Älvstranden Utveckling ABs många dotterbolag samt Hotell Heden AB och Myntholmen AB som förvaltas i sin helhet av Higab AB.

Koncernbolagens uppdrag

Bolagsklustret för lokaler är Göteborgs Stads verktyg för en långsiktig förvaltning av special- och strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling och är en viktig aktör i skapande av hållbara resor. Lokalkoncernen är även ett betydelsefullt verktyg för hållbar stadsutveckling och förverkligande av Vision Älvstaden.

Lokalkoncernens hållbarhetsarbete tar sin utgångspunkt i Göteborgs Stads övergripande program. I år har bolagen lagt extra vikt på 8 av programmen vilka har följande i fokus:

- Attraktiv arbetsgivare
- Besöksnäringens utveckling
- En jämlik stad
- Full delaktighet för personer med funktionsnedsättningar
- Trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete
- Innovation
- Miljö och klimat
- Näringsliv

Programmen pekar ut fokus- och målområden och tillsammans driver de mot en hållbar utveckling. Arbetet som stadens program driver, möjliggör samtidigt ett aktivt arbete mot FN:s Globala mål för hållbar utveckling.

Av de globala hållbarhetsmålen till höger har alla inom lokal-koncernen möjlighet att påverka mål 3, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13. I enlighet med bolagens olika uppdrag har Göteborgs Stads Parkering också påverkan på målet om ekosystem och biologisk mångfald, Higab fokuserar på målet om fredliga och inkluderande samhällen och Älvstranden Utveckling jobbar mot målet om genomförande och globalt partnerskap. Styrelsen i Älvstranden Utveckling har dessutom beslutat att aktivt arbeta mot mål 10, 11, 13 och 17.

Higab AB

Org.nr 556104-8587

Higabs uppdrag som bolag är att aktivt medverka i utvecklingen av Göteborgs Stad genom att vara ett av stadens strategiska verktyg inom fastighetsområdet. I uppdraget ingår att vara lyhörd för stadens behov och agera proaktivt genom nyproduktion, utveckling, förvaltning, förvärv och avyttring av fastigheter. Higab ska i huvudsak tillgodose stadens egna behov av special-fastigheter samt strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling där behovet inte alltid kan mötas av den ordinarie fastighetsmarknaden.

Bolaget ska även tillhandahålla lokaler till föreningslivet och kulturverksamheter som är av stor betydelse för stadens utveckling samt förse mindre företag med lokaler. Higab har ett särskilt ansvar i att äga, vårda och förvalta stadens kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Fastighetsbeståndet består i huvudsak av verksamhetslokaler. Som fastighetsägare ska Higab svara för att fastigheternas långsiktiga värde och brukbarhet säkerställs och ligger i framkant avseende fastighetsutveckling inom såväl nyproduktion som ombyggnation och underhåll. För att skapa ytterligare värden i det arbete har Higab under några år förfinat bolagets verksamhetssystem och är certifierade enligt ISO 9001 Kvalitetsledning och 14001 Miljöledning vilket harmonierar med Göteborgs Stads gemensamma miljöledningssystem. Bolaget ska i förekommande fall medverka i nationell kunskapsuppbyggnad och erfarenhetsutbyte i fastighetsfrågor.

Higabs affärsidé

”Långsiktigt äga, vårda och utveckla unika fastigheter för offentliga verksamheter och mindre företag i Göteborg.”

Nyckeltal för lokalkoncernen

5 år i sammandrag	2021	2020	2019	2018	2017
Lokalyta, ägda och förvaltade, m ²	967 970	1 028 492	1 478 607	1 425 091	1 447 719
Parkeringsplatser, ägda och förvaltade, antal	50 483	50 136	54 088	50 774	48 703
Uthyrningsgrad, %	92	93	94	94	94
Marknadsvärde förvaltningsfastigheter, mnkr	19 721	18 919	24 949	19 735	22 564
Bokfört värde förvaltningsfastigheter, mnkr	8 920	10 738	10 134	9 749	9 326
Hyres- och förvaltningsintäkter, mnkr	1 680	1 585	1 852	1 769	1 712
Investeringar, mnkr	1 232	614	870	933	1 112
Resultat efter finansiella poster, mnkr	1 615	196	86	353	142

Under 2020 såldes Förvaltnings AB GöteborgsLokaler och Fastighets AB Rantorget.

Göteborgs Stads Parkering AB

Org.nr 556119-4878

Göteborgs Stads Parkering AB har ett uppdrag i att bidra till upplevelsen av Göteborg som en attraktiv och tillgänglig stad, samt att samordna och bedriva parkering med syfte att främja ett hållbart resande.

Bolagets huvudsakliga verksamhet utgörs av parkering för boende, besökande och verksamma. Tillsammans med trafikkontoret har Göteborgs Stads Parkering skapat varumärket Parkering Göteborg, som är bolagets gränssnitt mot kunderna. Varumärket skapar förutsättningar för likabehandling av kunderna, oavsett var på kommunal mark man parkerar.

Bolagets tjänster innefattar avgiftsparkering, tillståndsparkering, fast förhyrda platser och cykelparkering samt elbilsladdning. I samverkan med övriga staden och andra aktörer arbetar bolaget aktivt med nya parkeringsanläggningars lokalisering, utformning och innehåll. Anläggningarna ska om möjligt lokaliseras i anslutning till kollektivtrafik och exempelvis Styr & Ställ, och även erbjuda plats för bilpooler. På så sätt bidrar bolaget till god tillgänglighet i staden, samt möjliggör för kunderna att göra hållbara resval.

De parkeringsplatser som bolaget samordnar under varumärket Parkering Göteborg består av parkeringsplatser i egna parkeringshus samt parkeringsplatser på arrenderad kommunal mark. Huvuddelen av den totala andelen parkeringsplatser är sådana där bolaget inte själva äger men har i uppdrag att hantera parkeringsverksamheten åt samarbetspartner, varav merparten är andra kommunala bolag och förvaltningar.

Göteborgs Stads Parkerings affärsidé

”Vi ska aktivt bidra till Göteborgs utveckling genom att skapa trygga, säkra och attraktiva parkeringslösningar och moderna erbjudanden.”

Älvstranden Utveckling AB

Org.nr 556659-7117

Älvstranden Utvecklings kärnverksamhet är hållbar stadsutveckling och bolagets uppdrag är att förverkliga den politiska visionen om Älvstaden, Nordens största stadsutvecklingsprojekt.

Med Älvstaden blir centrala Göteborg dubbelt så stort – en inkluderande, grön och dynamisk blandstad öppen för världen. Älvstranden Utveckling utvecklar den hållbara staden i nära samverkan med stadens förvaltningar, göteborgarna och näringslivet. Den gemensamma strategin är att knyta ihop staden över älven, stärka kärnan och möta vattnet. Älvstranden Utveckling skapar affärsmässig samhällsnytta genom att utveckla och exploatera den mark och de fastigheter vi äger. Bolaget ska förvalta, uppföra, förvärva och avyttra fastigheter i syfte att förverkliga Vision Älvstaden.

Med Älvstranden Utveckling har Göteborgs Stad ett verktyg när stora komplexa områden med svåra förutsättningar ska exploateras och det krävs ett samhället arbete mellan stadens förvaltningar och marknaden. Älvstranden Utveckling ska kunna ta risker och verka dels som utvecklingsbolag, dels som byggherre. Bolagets uppdrag beskrivs i sin helhet i ägardirektivet, antaget av kommunfullmäktige i Göteborgs Stad.

Älvstranden Utvecklings affärsmodell

”Älvstranden Utveckling äger industri- och fastigheter på båda sidor Göta älv i centrala Göteborg, områden som ska omvandlas till en inkluderande, grön och dynamisk stad i enlighet med Vision Älvstaden. Bolagets kärnverksamhet är hållbar stadsutveckling och de ekologiska, sociala och ekonomiska målen är högt ställda.

Vår stadsutveckling finansieras genom fastighetsförvaltning och försäljning av byggrätter och fastigheter. Genom modellen utvecklas bolagets tillgångar till värde för samhället i takt med att den nya staden växer fram. De senaste 20 åren har vårt arbete resulterat i över 8 000 nya bostäder och 10 000-tals arbetsplatser.”

Hållbarhetsrapportering

enligt årsredovisningslagen

Från och med räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2016 ska, enligt årsredovisningslagen (ÅRL), större företag hållbarhetsrapportera. Bestämmelsen har sin grund i en ändring av EUs redovisningsdirektiv.

För att omfattas av kravet på hållbarhetsredovisning i enlighet med ÅRL, ska företag uppfylla mer än ett av följande villkor:

- Fler än 250 anställda
- En balansomsättning på minst 175 mnkr
- En nettoomsättning på minst 350 mnkr

I lokalkoncernen träffas Higab och Göteborgs Stads Parkering av lagen när det gäller såväl balansomsättning som nettoomsättning, dock inte avseende antal anställda. Älvstranden Utveckling träffas inte av lagen.

Enligt ÅRL innebär detta att Higab som moderbolag i lokalkoncernen även ska upprätta en hållbarhetsrapport för hela koncernen.

Hållbarhetsrapporten ska innehålla upplysningar som gör det möjligt att förstå bolagets utveckling. Koncernen ska ta fram och redovisa upplysningar som bedöms vara väsentliga att rapportera.

I enlighet med de krav som ställs i ÅRL ska information om hur man arbetar med följande områden finnas med i rapporten:

Om lokalkoncernens hållbarhetsrapport 2021

Hållbarhetsrapporten avser räkenskapsår 2021, 1/1–31/12, och omfattar följande bolag:

- Higab AB
- Göteborgs Stads Parkering AB
- Älvstranden Utveckling AB med dotterbolag

Det är Higab ABs styrelse som har ansvaret för lokalkoncernens hållbarhetsrapport och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen. Styrelsen antog hållbarhetsrapporten vid styrelsemöte 2022-02-10.

Lokalkoncernens kontaktperson för hållbarhetsrapporten är Ida Lindgren, hållbarhets- och säkerhetsansvarig på Higab. Samtliga bolag i lokalkoncernen redovisar sitt arbete med hållbarhet främst i denna rapport, men även genom bolagens individuella kommunikationskanaler.

Syftet med rapporten är, förutom att uppfylla kraven i ÅRL, att ge en översiktlig bild av lokalkoncernens hållbarhetsarbete och resultat inom de hållbarhetsaspekter som anses väsentliga för koncernen som helhet.

Årets hållbarhetsrapport har tagits fram av lokalkoncernens hållbarhetsråd. I rådet ingår representanter från alla bolag i koncernen och syftet är att driva koncernens hållbarhetsfrågor framåt. I hållbarhetsrådet ingår:

Katrine Knatterød
Koncerncontroller, Higab

Ida Lindgren
Hållbarhets- och säkerhetsansvarig, Higab

Leyla Sharifian Samelius
Hållbarhetssamordnare och ansvarig för hållbarhetsredovisning,
Göteborgs Stads Parkering

Anna Vingé
Stadsutvecklare, Göteborgs Stads Parkering

Christine Olofsson
Hållbarhetschef, Älvstranden Utveckling

Arbetet har bedrivits i form av workshops och arbetsmöten.

Styrning

Lokalkoncernens verksamhet styrs långsiktigt av policyer och riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige (KF) i Göteborg. Koncernen styrs även av KF:s budget som årligen anger Göteborgs Stads aktuella mål, uppdrag och indikatorer inklusive ett antal underliggande planer och program.

KOMMUNFULLMÄKTIGE UTSETER representanter till alla bolagens styrelser vilket ska spegla det politiska styret i staden, samt externrevisorer och lekmannarevisorer. Det är även KF som fastställer bolagsordning och ägardirektiv samt utser en representant att föra ägarens talan vid årsstämman.

GÖTEBORGS STADSHUS AB STYR sina dotterbolag, så kallade "koncernmödrar", långsiktigt med hjälp av ägardirektivet, dels via ett generellt ägardirektiv men även specifika för varje koncernmoder där direktiven är antagna av KF. Higab styr i sin tur sina dotterbolag på samma sätt.

ÄGARDIREKTIVEN ANTOGS SENAST:

Higab AB	2020-06-15
Göteborgs Stads Parkering AB	2020-12-01
Älvstranden Utveckling AB	2020-10-30

KF beslutade i november om nytt ägardirektiv för Göteborgs Stads Parkering vilken kommer att antas på bolagets årsstämma i början på 2022.

STADSHUS STYRELSE BJUDER in Higabs styrelse till årliga ägardialoger för att diskutera trender, utmaningar och risker för lokalkoncernen. Dialogen sammanfattas i en skriftlig redovisning som tillsammans med eventuella uppföljningspunkter, beslutas av Stadshus styrelse. Higabs styrelse bjuder i sin tur in dotterbolagens styrelser till egna ägardialoger med egna uppföljningspunkter.

Bolagens politiskt tillsatta styrelser styr verksamheterna långsiktigt med affärsidé och vision. De beslutar om bolagens eventuella långsiktiga affärsplaner samt den årliga verksamhetsplanen.

För att säkerställa flödet av viktig information om bolagen och bolagens utveckling genom alla nivåer inom koncernstrukturen, upprättas det för 2021 två delårsrapporter och en årsrapport.

Lokalkoncernens väsentliga hållbarhetsområden

Väsentlighetsanalys

För att fastställa vilka hållbarhetsfrågor som är väsentliga för lokalkoncernen har en väsentlighetsanalys genomförts 2018. Väsentlighetsanalysen genomfördes i fyra steg; identifiering, analys, urval och validering.

1 Identifiering av relevanta hållbarhetsfrågor

Arbetet med identifiering av väsentliga hållbarhetsfrågor genomfördes av lokalkoncernens hållbarhetsråd under hösten 2018. Utgångspunkten var bolagens respektive hållbarhetsredovisning för 2017 samt de väsentliga frågor som Göteborgs Stadshus AB sammanställt.

Koncernens ekonomiska, ekologiska och sociala påverkan på omvärlden, lagar och regler, överordnade styrdokument för ägarstyrning analyserades och totalt 38 olika hållbarhetsfrågor som bedömdes relevanta för lokalkoncernen identifierades.

2 Analys av väsentlighet

För att veta att vi arbetar med rätt hållbarhetsfrågor och för att säkerställa relevant innehåll och omfattning av hållbarhetsredovisningen har hållbarhetsfrågorna värderats utifrån omfattningen av frågornas påverkan och betydelsen för våra intressenter.

Bolagen inom lokalkoncernen har olika uppdrag och har valt att använda sig av resultaten från de intressentdialoger som redan gjorts av de olika bolagen i koncernen. På detta sätt kunde intressenternas åsikter och förväntningar vägas in och användas i värderingen av lokalkoncernens hållbarhetsfrågor.

Koncernens främsta intressenter är våra ägare och övriga inom Göteborgs Stad och då framförallt göteborgarna och politiker. Utöver dessa finns alltid våra medarbetare, kunder, leverantörer, näringsliv och samarbetspartners med flera i vårt fokus.

Under processen med väsentlighetsgradering togs många av de ursprungliga frågorna bort då de inte bedömdes som relevanta för lokalkoncernen. Kvar blev ett antal frågor som viktades utifrån betydelse för våra intressenter och koncernens möjlighet att påverka frågan.

3 Urval av väsentliga hållbarhetsområden

Hållbarhetsrådet beslutade att fokus skulle ligga på de frågor som är mycket viktiga för våra intressenter och som koncernen har mycket stora möjligheter att kunna påverka.

Frågorna grupperades, formulerades om och kvar blev lokalkoncernens åtta hållbarhetsområden.

4 Validering

Väsentlighetsanalysen och de väsentliga hållbarhetsområden har validerats av Higabs företagsledning och lokalkoncernens vd-råd. Samtliga bolag har även informerat om lokalkoncernens väsentliga områden i relevanta ledningssammanhang.

Lokalkoncernens väsentliga hållbarhetsområden

1. Minskad klimatpåverkan
2. Öppen och attraktiv stad
3. Jämlikt Göteborg
4. Attraktiv arbetsgivare
5. Hållbara transporter och mobilitet
6. Cirkulär ekonomi
7. Påverkan på lokalsamhället
8. Krav på leverantörsansvar

8

HÅLLBARHETS-
OMRÅDEN

Väsentliga risker och centrala styrande dokument

Väsentligt hållbarhetsområde	Lagkravsområde	Risker	Hantering av risken	Styrande dokument
Minskad klimatpåverkan	Miljö	<ul style="list-style-type: none"> Risk för avsaknad av full rådighet över bränslemix och affärsupplägg för fossilfri uppvärmning. Risk för att ökad nederbörd och fler och längre värmeperioder kan kräva klimat-anpassning av fastigheter. Risk att inte kunna minska avfallsmängder utan full rådighet över hyresgästers konsumtionsmönster. 	<ul style="list-style-type: none"> Samverkan med Göteborg Energi kring förnybar fjärrvärme och affärsupplägg. Ökad kunskap om utsläppskällor och mängder utsläpp för att kunna minska utsläppen. 	<ul style="list-style-type: none"> Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030 Vision Älvstaden
Öppen och attraktiv stad	Sociala förhållanden	<ul style="list-style-type: none"> Risk för att vi inte öppnar upp fastigheter och stadsmiljöer för göteborgarna och besökare. Risk för att vi inte attraherar nyckelaktörer inom näringslivet. 	<ul style="list-style-type: none"> Tillsätta resurser som fokuserar på att levandegöra och attrahera lokal-koncernens bestånd. Lyhördhet inför näringslivets behov i samarbete med Business Region Göteborg. 	<ul style="list-style-type: none"> Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018-2035 Göteborgs Stads program för besöksnäringens utveckling fram till 2030 Göteborgs Stads innovationsprogram 2018-2023 Vision Älvstaden
Jämlikt Göteborg	Respekt för mänskliga rättigheter	<ul style="list-style-type: none"> Risk för ökad otrygghet i stadsmiljön. Risk för diskriminering av intressenter. Risk för gentrifiering och ökad segregation. 	<ul style="list-style-type: none"> Genomförande av trygghetsfrämjande åtgärder och dialog med intressenter. Möjliggöra för göteborgarna att bli involverade, framför allt inom barnperspektivet. Jobba med koncept som bidrar till ökad integration. 	<ul style="list-style-type: none"> Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026 Program för Göteborgs Stads trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026 Vision Älvstaden
Attraktiv arbetsgivare	Personal	<ul style="list-style-type: none"> Risk för att vi inte är en trygg, säker och inkluderande arbetsplats. Risk att fastighetsbranschen och staden inte attraherar rätt kompetens. 	<ul style="list-style-type: none"> Koncerngemensam samordning inom HR och kommunikation. Samarbete med Fastighetsakademin. 	<ul style="list-style-type: none"> Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023
Hållbara transporter och mobilitet	Miljö	<ul style="list-style-type: none"> Risk för ökat utsläpp av NOx. Risk att vi inte kan tillgodose behov av enkel och bekymmersfri resa idag och i framtiden. 	<ul style="list-style-type: none"> Samverka inom Göteborgs Stad. Samarbete med kranskommunerna och Västtrafik. Interna kontrollaktiviteter. 	<ul style="list-style-type: none"> Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030 Göteborg 2035-Trafikstrategi för en nära storstad Göteborg 2035-Grönstrategi för en tät och grön stad Göteborg 2035-Strategi för utbyggnadsplanering Parkeringspolicy för Göteborgs Stad
Cirkulär ekonomi	Miljö	<ul style="list-style-type: none"> Risk för ökad mängd avfall. Risk för felsortering av rivningsmaterial. Risk att linjära affärsmodeller inte kan hantera cirkulära modeller. Risk för brist på cirkulära material. 	<ul style="list-style-type: none"> Kartläggning av kundernas hushållsavfall. Krav ställs i projektspecifika miljöplaner. Möjliggöra cirkulära alternativ både internt på kontoret och i våra kärnverksamheter. 	<ul style="list-style-type: none"> Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030
Påverkan på lokalsamhället	Sociala förhållanden	<ul style="list-style-type: none"> Risk för ensidig analys av påverkan på lokalsamhället och vad som skapar värde för göteborgarna. Risk att vi prioriterar bort dialog med medborgarna. 	<ul style="list-style-type: none"> Medborgar- och ägardialoger. 	<ul style="list-style-type: none"> Ägardirektiven Vision Älvstaden
Krav på leverantörsansvar	Sociala förhållanden Miljö Respekt för mänskliga rättigheter	<ul style="list-style-type: none"> Risk för otillåtna upphandlingar. Risk för stor användning av leverantörer utanför ramavtal. Risk för oegentligheter. Risk för otillåten påverkan. 	<ul style="list-style-type: none"> Interna riktlinjer för inköp och upphandling samt internkontroller och stickprov. 	<ul style="list-style-type: none"> Policy och riktlinjer mot mutor i Göteborgs Stad Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram 2021-2030 Göteborgs Stads program för jämlik stad 2018-2026 Gemensamma miljökrav vid upphandling av entreprenader
Motverkande av korruption	Motverkande av korruption	<ul style="list-style-type: none"> Risk för jäv, mutor och korruption. Risk för oegentligheter. Risk för otillåten påverkan. 	<ul style="list-style-type: none"> Göteborgs Stads visseblåsarfunktion och interna riktlinjer. 	<ul style="list-style-type: none"> Policy och riktlinje mot mutor i Göteborgs Stad

Minskad klimatpåverkan

Bygg- och fastighetssektorn står idag för cirka 20 % av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser. Potentialen att minska branschens utsläpp är stor i både produktions- och driftsskedet. Att minska klimatpåverkan är en av vår tids största utmaningar.

Lokalkoncernens samlade fastighetsbestånd uppgår till 967 970 m² och energianvändningen för fastighetsdrift, uppvärmning och varmvatten i våra byggnader är en av koncernens största miljöaspekter. Detta till följd av de utsläpp av växthusgaser som sker vid produktionen av den energi vi använder. Fastighetssektorn står idag för närmare 40 % av Sveriges totala energiförbrukning (källa: Boverket.se).

För att minska klimatpåverkan från energin måste vi reducera vår energianvändning genom energieffektivisering och att använda energi från förnybara energikällor.

Lokalkoncernens största utmaning är att se till att det som byggs på den mark som säljs av Älvstranden Utveckling inom ramen för Vision Älvstaden byggs med så låg klimatpåverkan som möjligt, både avseende material och byggprocess samt ur ett driftsperspektiv. Av Älvstadens 5 miljoner BTA i potentiella byggrätter kommer en betydande del att utvecklas på Älvstrandens mark.

I takt med att vi bygger allt mer energieffektivt och minskar energianvändning under byggnaders driftfas blir den inbyggda energin en allt viktigare faktor. För att en byggnad ska bli maximalt hållbar i ett livscykelperspektiv måste hänsyn tas till energiåtgång under såväl byggprocess som vid drift och förvaltning. Genom aktiva val och utvärdering av konstruktions- och systemlösningar och material tillsammans med planering av transportlösningar och byggarbetsplatsens utformning kan den inbyggda energin och klimatpåverkan reduceras betydligt.

Inom lokalkoncernen har vi i en liten skala börjat se byggnader ur ett livscykelperspektiv med hjälp av livscykelanalyser (LCA).

Mål och styrning

Arbetet med minskade klimatutsläpp styrs ytterst av Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram. Utifrån detta styrdokument arbetar respektive bolag i koncernen med egna mål och handlingsplaner för att nå minskad klimatpåverkan. Higab är ett bolag som bygger och följer Miljöbyggnad silver. Göteborgs Stads Parkerings utgår från bolagets hållbarhetsprogram.

GÖTEBORGS STADS MILJÖ- OCH KLIMATPROGRAM 2021-2030:

Miljömål 2: Göteborgs klimatavtryck är nära noll

Utsläppen inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 10,3 procent per år.

Delmål 1: Minska energianvändningen i bostäder och lokaler

Primärenergianvändningen ska minska med minst 30 procent per invånare till 2030 jämfört med 2010.

Klimatberäkningar

Higab har under året simulerat delar av en så kallad klimatdeklaration enligt den nya lagstiftningen som börjar gälla vid årsskiftet 2021/2022 och som innebär att byggherrar ska redovisa hur stor påverkan nybyggen har på klimatet. Higab har även arbetat proaktivt genom att inhämta ny kunskap i ämnet och ta fram interna rutiner. Arbetet har resulterat i vägledande dokumentation som ska vara tillgänglig för alla medarbetare och bolaget är nu redo för skarpa klimatberäkningar.

Göteborgs Stads Parkering har i sitt byggprojekt Masthugget Väst, en anläggning med 700 parkeringsplatser, ställt krav på framtagande av en klimatberäkning i två steg – varav den första klimatberäkningen i systemhandlingsskedet är klar. Klimatberäkningen har gjorts för byggnadens pålar, grund, stomme, pågjutning och fasad. Den har även varit underlag för att ta fram klimatreducerande åtgärder i projektet och i upphandlingen av entreprenaden kommer det ställas krav på reduktion av växthusgaser för prefabricerat element i betong, fabriksbetong samt slakarmering, liksom krav på tredjepartscertifierade miljövarudeklarationer (EPD) för pålar, betong, prefabelement och slakarmering.

Älvstranden Utveckling har under året tagit fram referensvärden för vad en byggnad släpper ut i uppförandeskedet, såväl från material som byggprocess. Referensvärdena har beräknats utifrån ett genomsnitt av klimatdata över uppförda byggnader. Värdena utgör baslinje för Älvstranden Utvecklings övergripande mål om att klimatutsläppen från byggnation och ombyggnation i bolagets områden ska halveras till 2025. Utsläppen är omräknade till koldioxidekvivalenter (CO₂e) fördelade per ljus bruttoarea (ljus BTA) vilket ofta används i exploateringsprojekt och planprogram. Referensvärden för flerbostadshus är 370 kg CO₂e/ljus BTA och referensvärdet för kontor är 400 kg CO₂e/ljus BTA. Referensvärdena ska användas för att ta fram utsläppsgränser för kommande bygggrättsförsäljningar.

Genom att begära in klimatberäkningar ökas förståelse för hur utsläppen fördelas. Ökad medvetenhet är det första steget i att aktivt börja sänka klimatavtrycket genom till exempel materialval och dimensioneringar av byggnader. Under året har Älvstranden Utveckling genom uppföljning av tidigare bygggrättsförsäljningar begärt klimatberäkningar för de delar av livscykelfaserna som omfattas av Boverkets kommande lagkrav om klimatdeklarationer.

- Den nybyggda delen av Merkurhuset på Skeppsbron visade ett utsläpp för färdig byggnad om 307 kg CO₂e/BTA.
- Tidiga klimatberäkningar för Frihamnskyrkan visar ett CO₂-avtryck om 416,34 kg CO₂e A_{temp}, dvs area som värms till mer än 10°C.
- Under 2021 har Älvstranden Utveckling ställt klimatkrav vid försäljningen av Magasin 113 i Frihamnen. Tillbyggnaden på Magasin 113 får därmed max släppa ut 270 kg CO₂e/ BTA vilket har accepterats av köparen.
- När Masthuggskajen byggs ut enligt beslutad detaljplan, ska en ny halvö anläggas i Göta älv. Älvstranden Utveckling har i upphandlingen ställt klimatkrav som avser hela underbyggnaden.

Referensvärden
flerbostadshus:
 370 kg CO₂e/ljus BTA
kontor:
 400 kg CO₂e/ljus BTA

Utöver detta har Älvstranden Utveckling tagit fram en klimathandlingsplan som avser material och byggprocess för byggherrarna i Masthuggskajen. Handlingsplanen innehåller en gemensam modell för klimattyrning och specifika åtgärder för att reducera klimatavtrycket. Masthuggskajen arbetar tillsammans med projektet Betcrete 2.0 i de olika delprojekten med ambitionen att bidra till att cement- och betongsektorn når det nationella målet om klimatneutralitet till 2030.

Energianvändning

Avgränsning

Lokalkoncernens bolag råder som fastighetsägare och förvaltare över den del av elanvändningen som avser fastighetsdrift. När det gäller värmeenergi är rådigheten begränsad då hyresavtalen i stor utsträckning utformas som kallhyresavtal. I dessa fall är samverkan med våra hyresgäster av största vikt för att minska energianvändningen. I redovisningen inkluderas enbart de fastigheter lokalkoncernen själva byggt och äger, det vill säga att den inte inkluderar det som övriga aktörer byggt i Älvstaden. Dock arbetar vi aktivt för att dessa ska bli så klimatsmarta som möjligt.

Redovisningen omfattar fjärrvärmeanvändning och de utsläpp av växthusgaser som kommer från den samt fastighetsel för samtliga fastigheter i beståndet. Utöver denna energianvändning använder hyresgästerna elenergi som i stor utsträckning påverkas av vilken typ av verksamhet som bedrivs. Hyresgästernas elanvändning redovisas inte i denna rapport.

Förbrukning

Tabellen visar total användning av el och normalårskorrigerad fjärrvärme för lokalkoncernen samt energianvändning per yta, A_{temp}. Inom koncernen används även biogas, fjärrkyla och koncernens egenproducerade solel. Tabellens siffror avseende 2019 inkluderar Förvaltnings AB GöteborgsLokaler och Fastighets AB Rantorget och koncernens lokalytor har till följd av försäljningarna reducerats med 452.345 m².

Energi-användning	2019 (MWh)	2019 (kWh/m ²)	2020 (MWh)	2020 (kWh/m ²)	2021 (MWh)	2021 (kWh/m ²)
Elenergi	38 368	25,9	33 352	32,4	29 251	30,3
Fjärrvärme	104 655	70,8	85 450	83,1	76 063	78,7
Biogas	1 364	-	1 372	-	1 495	-
Fjärrkyla	5 211	-	5 079	-	4 197	-
Egenprod. solel	94	-	356	-	342	-

Mellan 2020 och 2021 förändrades energianvändningen enligt följande:

Elenergi:	-2,2 kWh/m ²	eller	-7 %
Fjärrvärme:	-4,5 kWh/m ²	eller	-5 %

Köpt energi

All el som köps in och används av bolagen i lokalkoncernen kommer från förnyelsebara energikällor som vatten-, vind- och solkraft samt biomassa. Higab och Älvstranden Utveckling har även valt el med Naturskyddsföreningens märkning Bra Miljöval som ställer hårda krav på hur elen produceras och att elproduktionens påverkan på miljön ska minskas.

Producerad energi

Under 2021 producerades i lokalkoncernen 342 MWh (2020: 356 MWh) med hjälp av egna solceller under året.

Koldioxidutsläpp

När hållbarhetsrapporten skrevs hade enbart preliminära miljövärden avseende fjärrvärme för 2021 presenterats av energileverantören Göteborg Energi AB. Dessa har använts för att beräkna de koldioxidutsläpp som orsakas av energianvändningen under året.

Lokalkoncernens totala utsläpp av koldioxidekvivalenter till följd av el- och fjärrvärmeanvändning uppgick för 2021 till 761 ton, att jämföra med 855 ton för 2020. Den stora skillnaden mellan 2020 och 2019 avser inköpt fjärrvärme utan märkningen Bra Miljöval där emissionsfaktorn för koldioxidutsläpp är 8 gånger högre. Koncernens utsläpp reducerades när bolaget Förvaltnings AB Göteborgs Lokaler såldes i början på 2020. Utöver detta har Higab under de senaste två åren uppnått en sänkning av bolagets energiförbrukning med -6,4 %.

Koldioxid-utsläpp	2019 (ton)	2019 (kg/m ²)	2020 (ton)	2020 (kg/m ²)	2021 (ton)	2021 (kg/m ²)
Elenergi	4	0,003	0	0,00	0	0,00
Fjärrvärme	3 048	2,06	855	0,83	761	0,79
Totalt	3 052	2,06	855	0,83	761	0,79

Solceller ska göra p-husen grönare

I augusti 2021 installerades 48 solceller på P-hus Olskroken. Parkeringsanläggningen blev därmed det tredje av Göteborgs Stads Parkerings p-hus att utrustas med solceller. Sedan tidigare finns paneler på P-hus Focus och P-hus Burggrevegatan, och de har visat sig fungera mycket bra.

Elen som produceras i anläggningarna går i första hand till drift av husen. P-hus Olskrokens paneler täcker en 89 kvadratmeter stor yta och beräknas producera cirka 15 MWh varje år.

De tre parkeringshusen har inte vanliga tak, vilket gör installationerna svårare och mer kostsamma. I P-hus Olskrokens fall har solcellerna monterats på en stålkonstruktion som byggts ovanför rampen. Väl på plats är panelerna underhållsfria. ■

Klimatavtrycket i Frihamnen kan halveras

Det går att minska klimatpåverkan med upp till 60 procent vid utvecklingen av Frihamnen jämfört med att använda konventionella metoder och tekniker. Det visar en ny klimatanalys på stadsdelsnivå som Älvstranden Utveckling tagit fram.

I utvecklingen av Frihamnen ingår bland annat byggandet av nya kontor, lokaler och bostäder, spårväg, gator och ledningar samt Jubileumsparken med bad. Nu visar en ny klimatanalys att det går att reducera klimatpåverkan i Frihamnen genom att använda befintliga tekniker.

– Analysen är unik eftersom den undersöker klimatpåverkan från alla ingående delar i ett stadsutvecklingsprojekt. Resultaten visar att det är möjligt att reducera utsläppen med 60 procent och att det främst är byggnaderna som står för utsläppen, säger Åsa Lindell, hållbarhetsstrateg på Älvstranden Utveckling.

Klimatanalysen har gjorts av teknik konsulterna Tyréns. De började med att göra en uppskattning av vilka delar av utvecklingen av Frihamnen som skulle ha en stor påverkan under projektets gång, för att därefter undersöka vilka åtgärder som kan minska klimatpåverkan i hela processen, allt från rivning och sanering till att ny infrastruktur och byggnader står klara. Resultatet visade att byggnaderna och dess grundläggning står för 90 procent av klimatpåverkan. Detta beror på den stora materialåtgången som uppstår med byggnader i många våningsplan, samtidigt som markförhållandena i Frihamnen är svåra vilket kräver många och långa pålar. Totalt beräknas klimatpåverkan för hela projektet vara cirka 360 000 ton koldioxid, en siffra som motsvarar ett års klimatutsläpp från ca 40 000 personer i Sverige. Älvstranden Utveckling har som målsättning att halvera Frihamnens klimatpåverkan.

Mindre material och kloka materialval

Analysen visar att det främst är byggnadernas användning av betong och stål i stommar och grundläggning som driver klimatavtrycket, medan till exempel masshantering står för cirka en procent av klimatpåverkan. Byggnader i 7-8 våningar som konstrueras i betong har stor klimatpåverkan men det finns flera olika lösningar för att minska miljöpåverkan, exempelvis när det gäller konstruktionen.

– Ett av åtgärdsförslagen är att se över möjligheten att använda trä i en större utsträckning och det finns även möjlighet att använda klimatförbättrad betong och armering. Samtidigt är det viktigt att arbeta med emissioner från transporter och arbetsmaskiner och att optimera byggnader och grundläggning så långt som möjligt. Enligt våra beräkningar är det möjligt att uppnå en reduktion på hela 60 procent med föreslagna åtgärder, säger John Ellbin Andersson på Tyréns.

Samlad klimatanalys för hela projektet

I Frihamnen har en samlad klimatanalys för både infrastruktur och byggnader genomförts. Normalt analyseras dessa två delar var för sig, men genom att göra dem samtidigt får man en bättre överblick över var de klimatbesparande åtgärderna kan göras för bästa resultat.

– Det här visar tydligt på vikten av att ta ett helhetsgrepp och göra en ordentlig klimatanalys innan byggstart för att kunna sätta in rätt åtgärder för att minska klimatpåverkan. Resultatet visar också att det går att pressa utsläppen rejält med befintlig teknik i kombination med ett systematiskt klimatarbete, säger Anna-Lena Isacson, projektchef på Älvstranden Utveckling. ■

Higab minskar Göteborgs klimatavtryck – satsar på nytt energisystem

En minskning med 30 procent. Det kan bli resultatet när Higab satsar på ett helt nytt energisystem kombinerat med ett nytt arbetssätt för att sänka energianvändningen i göteborgarnas hus. Faller testerna väl ut i referensanläggningen Hotell Heden står ytterligare 150 av Higabs fastigheter på tur.

– Den här innebär att vi kan nå Stadens klimat- och miljömål snabbare. Som kommunalt bolag inom fastighetsbranschen har vi ett stort ansvar då byggnaderna står för en stor del av Stadens energianvändning. Vi får också ner våra kostnader och systemet förbättrar vardagen för våra tekniker som kan arbeta mer effektivt, säger Robert Schwartze, driftchef på Higab.

Energisystemet passar äldre hus

Det nya energisystemet har skapats för att kunna leverera bästa möjliga inomhusklimat till en så låg energianvändning som möjligt. Dessutom har det anpassats för att fungera i Higabs varierade bestånd av både äldre byggnadsminnen som Göteborgs konstmuseum och mer moderna hus som Idrottshögskolan.

– Vi kommer att samla in sensordata som temperatur, fukt och CO₂. Det sker trådlöst för att undvika kabeldragning genom väggar – vilket passar många av våra kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Datan behandlas i vårt system för att sedan styra och kontrollera inomhusklimatet.

All sensordata sparas i en driftdatabas som har möjlighet att kommunicera med andra databaser och intressenter som Kretslopp och Vatten och Göteborg Energi. Det innebär bland annat att Higab kan få hjälp att minska toppeffekter i fjärrvärmenätet och elnätet. Datan bearbetas även i en digital tvilling. Energiprojektet är en del av Higabs hållbarhetsarbete där en betydande minskning av energianvändningen i fastighetsbeståndet är prioriterat.

Algoritm för smart justering

För att få bättre kontroll och maximal effekt har Higab varit med och utformat systemet med tillhörande digital plattform in i minsta detalj. Istället för att styra inomhusklimatet manuellt kommer det ske via en algoritm som

Foto: Higab/Carina Grim

Fraunhofer-Chalmers-Centre har arbetat fram. Fördelen är att den kan göra många beräkningar och justeringar per dygn, vilket inte är möjligt med den manuella hanteringen som finns i dag.

– I nuläget sitter våra drifttekniker många timmar framför datorn för att kontrollera hur våra hus mår. Nu kan arbetet istället skötas automatiskt via vår digitala plattform som direkt upptäcker minsta avvikelse och gör egna justeringar.

150 av stadens hus kan få nya energisystem

Det första huset där det nya energisystemet testas är Hotell Heden – en fastighet som Higab köpte i våras. Valet föll på hotellet då det visade sig att installationerna inte höll tillräckligt bra standard. Nu blir fastigheten en referensanläggning för alla framtida projekt på Higab.

– Om testet faller väl ut kan det bli aktuellt att byta energisystem i 150 hus. Det betyder att vi skulle kunna minska vår totala energianvändning med cirka 30 procent över tid. Genom att vi har utformat ett eget energisystem kan också kostnaden för styranläggningar gå ned i pris, då det blir mycket enklare att bygga nya anläggningar i våra hus. ■

Öppen och attraktiv stad

Göteborg ska vara en hållbar turist-, mötes- och evenemangsstad öppen för världen. Lokalkoncernen bidrar till att turist- och besöksnäring etableras och utvecklas. Genom koncernens uppdrag stärker vi även det befintliga näringslivet och stimulerar nyetableringar genom att skapa attraktiva och kreativa miljöer samt förutsättningar för tillväxt.

Ett starkt företags- och innovationsklimat med samverkan mellan näringsliv, akademi och andra aktörer möjliggör utveckling av hållbara och samhällsfrämjande innovationer och leder till etablering av fler företag och ökad sysselsättning.

I begreppet öppen och attraktiv stad kan mycket tolkas in. Vi har valt att fokusera på det vi gör för våra besökare och för de företag som funderar på, eller väljer att etablera sig i Göteborg.

Mål och styrning

Det finns ett flertal styrdokument, riktlinjer, planer och program som syftar till att styra koncernens verksamhet i en riktning som bidrar till att göra Göteborg till en öppen och attraktiv stad, för både besökare och näringsliv. Det handlar bland annat om kultur, trygghet, jämlikhet, tillgänglighet.

Lokalkoncernen kan bidra till en attraktiv stad för göteborgarna och stadens alla turister när Higab öppnar upp bolagets kulturfastigheter, Älvstranden Utveckling bjuder in till olika områden för stadsutveckling och Göteborgs Stads Parkering hänvisar med skyltning till strategiskt placerade parkeringsanläggningar.

Koncernen kan även bidra till en attraktiv miljö för näringslivet och dess utveckling genom en dynamisk stadsutveckling, flexibla och ändamålsenliga fastigheter, innovativa och kreativa miljöer samt god tillgänglighet. Allt detta skapar förutsättningar för trygghet, jämlikhet och tillgänglighet och är lokalkoncernens bidrag till en öppen och attraktiv stad.

De viktigaste vägledande dokumenten är Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program, Göteborgs Stads program för besöksnäringen och Göteborgs Stads innovationsprogram.

Coronapandemins påverkan

Trots svårigheter på grund av pandemin har lokalkoncernens verksamheter kunnat fortlöpa någorlunda intakt. Bolagen har erbjudit olika former av stödåtgärder till hyresgästerna för att upprätthålla attraktiva och kreativa miljöer i staden.

GÖTEBORGS STADS NÄRINGS- LIVS- STRATEGISKA PROGRAM 2018–2035:

Övergripande mål: Minst 120 000 nya jobb till 2035

Underliggande mål:

1. Kompetensförsörjning och attraktionskraft

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som är bäst på att tillvarata kompetens och attrahera talang.

2. Samhällsplanering

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som erbjuder bäst förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt.

3. Företagsklimat och innovationskraft

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som har bäst klimat för företagande och innovation.

Stödåtgärder till kunder 2020 och 2021

- Anstånd med hyror
- Hyresrabatter, enligt regeringens stödpaket
- Ändring av kvartalshyror till månadshyror
- Omvandling av omsättningshyror till bashyror
- Ärenden till inkasso har stoppats
- Ingen dröjsmålsränta
- I vissa fall har hyresgäster fått hjälp med att komma ur sina avtal i förtid
- En period med halverad parkeringsavgift i centrala Göteborg
- Gratis parkering vid sjukhus

GÖTEBORGS STADS INNOVATIONSPROGRAM 2018–2023:

Målbild: Innovation skapar nytta för boende, besökare och näringsliv och bidrar till ett jämlikt och hållbart Göteborg.

Mål 1: Göteborgs Stad har ett strukturerat arbete för att driva innovation som säkerställer effekt och nytta i våra verksamheter utifrån gemensamma prioriteringar

Kan täcka många olika områden inom välfärd, stadsutveckling eller andra relevanta frågeställningar.

Mål 2: Medarbetare i Göteborgs Stads förvaltningar och bolag har goda förutsättningar att vara innovativa och utveckla verksamheten

Utveckla båda kapacitet och förmåga, hos Göteborgs Stads medarbetare, till ett innovativt och utvecklingsorienterat förhållningssätt.

Mål 3: Göteborg ska vara erkänd som innovationsledande stad

Låta externa aktörer utvärdera Göteborgs Stads förmåga.

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR BESÖKSNÄRINGEN FRAM TILL 2030:

Övergripande mål: 2030 har turismen till Destinationen Göteborg fördubblats

Följande indikatorer används för att följa upp det övergripande målet:

- Antalet kommersiella gästnätter totalt ökar från 4,5 miljoner 2015 till 9 miljoner 2030. Detta innebär att tillväxten i gästnätter per år är cirka 4,5 %.
- De internationella gästnätterna ökar från 1,35 miljoner till 3,6 miljoner (6,8 % årlig ökning).
- 12 500 nya jobb på hel- eller deltid skapas (= 8 500 årsarbeten) under perioden.
- Omsättningen i besöksnäringen ökar från cirka 24 miljarder kronor 2015 till ca 40 miljarder 2030.

Foto: Edvin Johansson

Foto: Erik Vallbo

Världens bästa park när det regnar

Seminarieparken i Annedal är kanske mest känd för sin fantastiska körsbärsblomning som varje år lockar många besökare under de två vårveckor då det pågår. Higab och Rain Gothenburg satsar nu på att lyfta parken även under årets övriga 50 veckor. Målsättningen är att göra Seminarieparken till Världens bästa park när det regnar.

Under 2022 kommer Seminarieparken i Annedal, en skolträdgård från 1860-talet, att rustas upp. Genom att kombinera historia, tradition och nytänkande ska parken bli en plats för både vila, möten och upplevelser året runt – oavsett om solen lyser eller om det regnar.

Under året som gått har Higab och Rain Gothenburg testat idéer i parken inför upprustningen. Bland annat har ny belysning installerats bestående av

handgjorda lyktor av konstnären Erik Vallbo, som samlar upp och reflekterar regnvattnet på spännande sätt. Det har även genomförts evenemang för att informera om projektet och väcka nyfikenhet kring parken. På Kulturarvsdagen var det aktiviteter kring tema odling och biologisk mångfald och på Kulturatta var temat "Den hemliga trädgården", då besökarna bland annat fick skapa kollage och brunnslocksposi och uppleva parken när mörkret fallit.

I samband med aktiviteterna "återupptäcktes" ett skjul i parken som hittills bara använts för förvaring men som nu kunde möbleras till en inbjudande mötesplats. De diskussioner och synpunkter som samlats in i möten med besökarna tar Higab med i projektet. ■

DET HÄR SKA GÖRAS UNDER UPPRUSTNINGSPROJEKTET

- Förstärka och utveckla parkens olika delar och karaktärer.
- Plantera växter som kan komplettera och skapa en varierad växtlighet året runt.
- Skapa förutsättningar för lärande om natur och växtlighet.
- Använda vattnet på olika sätt för att göra Seminarieparken till Världens bästa park när det regnar.
- Ta fram ny utrustning anpassad för parkmiljön, som tidsenliga bänkar, papperskorgar och cykelställ.
- Öka tillgängligheten.
- Installera ny belysning på olika sätt med syftet att skapa både trygghet och upplevelser.

Projektet är också en del av Göteborgs 400-årsjubileum.

Foto: Higab/Carina Gran och Göteborgs Stadsmuseum

Berättelsen om Gbg – ett medel för social hållbarhet

Genom sina byggnader har Higab möjlighet att förmedla berättelsen om Göteborg som en attraktiv stad. Allt från bygget av ett nytt kulturhus i Bergsjön till ett omfattande utvecklingsarbete i stadens historiska hjärta Västra Nordstan.

Under de senaste åren har Higab arbetat mer och mer med att levandegöra, tillgängliggöra och utveckla husen och platserna som gör Göteborg till Göteborg. Inte minst

genom tre jubileumsatsningar som är en del av Göteborgs 400-årsfirande. Vid Rymdtorget i Bergsjön byggs stadens nya kulturhus, i Annedal utvecklas Seminarieparken till att bli ett besöksmål året runt och i Västra Nordstan sker ett utvecklingsarbete utifrån ledorden hållbarhet, innovation och tradition. Gemensamt är att de genomförs i samverkan med andra aktörer och att man tillsammans arbetar med att förmedla berättelsen om Göteborg – både genom att blicka bakåt och framåt i tiden. Ett av resultaten är konceptet Kronhuset Kreativ Arena där Higab och aktörer inom de kulturella och kreativa näringarna (KKN) utforskar möjligheten att skapa en ny plats för arbete, möten och publika

evenemang. Ambitionen är att skapa ett nav för kultur, kreativitet och innovation i Kronhuset och därför fungerar det som en testarena under 2021 och 2022. Allt arbete utgår från husets unika förutsättningar med hänsyn till platsen och dess historia. I samarbeten och möten som dessa uppstår förutsättningar för social hållbarhet.

Under de senaste fem åren har Higab ingått över 50 samarbeten. De ska nu analyseras, kategoriseras och mätas utifrån Higabs fokusområden som är baserade på tio av FN:s globala mål, varav åtta kan relateras till social hållbarhet. ■

Visiöbild: Kenoz Arkitekter

P-hus Heden: ett hus med flera funktioner

Läktare, löparbana, mötesplats – och parkering. P-hus Heden möter ett kommande behov av parkeringsplatser, men inte bara. Med sin utformning ska anläggningen också addera värde till en plats som många besöker.

Den 27 september startade bygget av P-hus Heden vid Sten Sturegatan. Det nya p-huset ska fylla behovet av parkeringsplatser när andra parkeringsytor försvinner, tillfälligt eller permanent. I centrala staden har ett antal parkeringar tagits bort, bland annat på grund av bygget av Västlänken. De kommande åren stängs ytterligare parkeringar i närområdet i takt med att stadens utveckling fortsätter. När bygget av Engelbrektslänken drar igång förvinner också ytterligare ett stort antal parkeringar på Heden. P-hus Heden svarar därmed upp mot behov som förutses, redan innan problem uppstår.

– Göteborgs Stad har utrett ett stort antal ytor för att hitta de som passar bäst för ersättningsparkeringar. Heden är ett av de områden som bäst uppfyller kriterierna. Platsen är lätt att nå och ligger bra till för dem som vill besöka innerstaden eller evenemangsområdet, säger Lena Lundblad, chef för Strategisk utveckling på Göteborgs Stads Parkering.

Heden är en plats nära göteborgarnas hjärtan. Stor omsorg har därför lagts på anläggningens utformning och funktioner. Tanken är att låta anläggningen knyta an till Hedens idrottsliga karaktär. Därför kommer den att ha en läktare – som också är tänkt att fungera som mötesplats – och en löparbana på taket. Verksamhetslokaler planeras längs gång- och cykelvägen.

– Det kommer att finnas ett stort antal elladdningsplatser, och plats för bilpoolsfordon. Dessutom finns en station för Styr & Ställ-cyklar precis i anslutning till p-huset. På så sätt vill vi underlätta för besökarna och ge möjlighet till ett hållbart resande, säger Lena Lundblad.

Parkeringsanläggningen är temporär och bygglovet löper till 2028. Därefter kan bygglovet eventuellt förlängas med max sex år om anläggningen fortfarande behövs. Göteborgs Stad har dock ambitionen att utveckla Heden på sikt och parkeringsanläggningen kommer inte utgöra något hinder för detta. ■

FAKTA: P-HUS HEDEN

- Anläggningen planeras vara klar i september 2022.
- Byggföretaget Skanska är totalentreprenör och bygger på uppdrag av Göteborgs Stads Parkering.
- P-huset rymmer cirka 750 parkeringsplatser i två våningar. Det är cirka 350 fler än vad som tidigare fanns på den aktuella ytan på Heden.
- Den totala projektkostnaden är cirka 120 miljoner kronor, inklusive projektering, produktion, oförutsedda kostnader och demontering.
- Anläggningen finansieras av de parkerande kunderna. Förutom detta har Göteborgs Stads Parkering även fått finansiering om 30 miljoner kronor från Trafikverkets projekt Västlänken för uppförande av anläggningen, då den till viss del är tänkt att ersätta en del av de platser som försvinner när Västlänken byggs.

The Yard: Ny tillväxtarena för techbolag på Lindholmen

The Yard är namnet på en ny arena för små, nya och växande techbolag i Götaverkens gamla varvsområde på Lundbystrand. Äldre varvslokaler ska anpassas för att bli en plats för startups och teknikdrivna bolag, och erbjuda en kreativ och alternativ miljö som stärker det innovationskluster som redan finns på Lindholmen.

Under 2021 träffades en avsiktsförklaring mellan fastighetsägaren Älvstranden Utveckling, Business Region Göteborg och Lindholmen Science Park.

– I kölvattnet av industrins omställning och den allt starkare konjunkturen finns enorma möjligheter för techbolag att utveckla morgondagens lösningar tillsammans med stora, världsledande kunder. Det upptäcker allt fler. Med The Yard vill vi skapa miljö för ett kluster av växande teknikdrivna bolag, som behöver utbyta erfarenheter, knyta kontakter och attrahera talang och kapital, säger Patrik Andersson, vd för Business Region Göteborg.

Lindholmen Science Park på Norra Älvstranden är ett av Europas tyngsta teknik- och innovationskluster när det gäller mobilitet och en av de allra mest eftertraktade etableringsmiljöerna för high tech-företag.

– Grundtanken är att använda gamla fastigheter och med så små ingrepp som möjligt anpassa dem till småskalig, växande verksamhet till dess området bebyggs permanent, om kanske 35 år. Götaverksområdet har ett fantastiskt läge och kommer att utvecklas än mer de närmaste åren med ny hållplats för färjan, ny spårvagnslinje och ny älvförbindelse, säger Lena Andersson, vd för Älvstranden Utveckling.

Ett initiativ för hållbar tillväxt

De tre initiativtagarna har tecknat en avsiktsförklaring om att komplettera miljön successivt med en enklare, men modern och flexibel arena för snabbväxande techbolag med stor tillväxtpotential, en dynamisk mötesplats för den nya techscenen. Som grannar får The Yard bland andra Geelys campus Uni3, Chalmers fordonslabb för autonom körning, Revere, och CEVT:s designstudio.

Idén kring The Yard har vuxit fram i samarbete mellan representanter för regionens techbolag och de tre parterna. Ambitionen är att komplettera de etablerade miljöer som redan finns för teknikutveckling och innovation i regionen – exempelvis Göteborgs övriga två teknikparker, Johanneberg och Sahlgrenska, Life Science-klustret i Mölndal, Venture-verksamheten vid Chalmers och Göteborgs universitet, Yesbox i Gamlestaden och området längs Långgatorna.

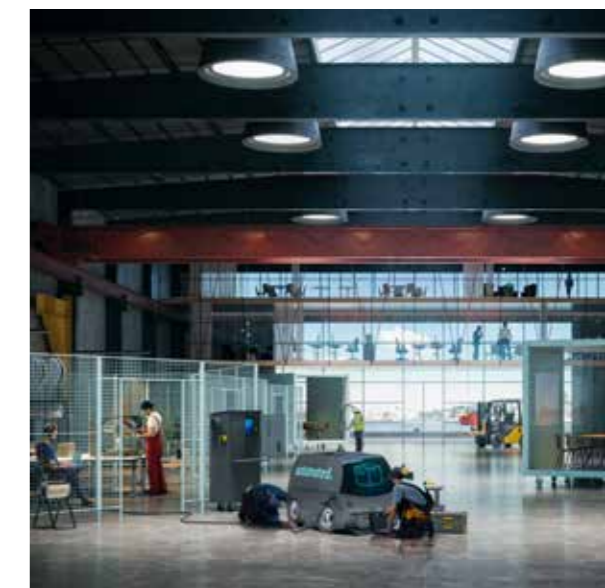

Foto: Semén & Månsson

Initiativtagarna ser framför sig att många av The Yards nya hyresgäster har tydlig profilering mot klimatomställning och hållbar miljö, bolag med potential att göra avtryck på intelligande näringsliv och ytterligare stärka Göteborgs position som Sveriges innovationsmotor.

Blir del av Lindholmen Science Park

Företagen kommer att hyra av fastighetsägaren Älvstranden Utveckling och blir del av samverkansarenan Lindholmen Science Park, med tanken att etablera The Yard som en ny startupmiljö vid sidan av befintliga som MobilityXlab och The Game Incubator.

– Inom Lindholmen Science Parks ekosystem finns en dynamik och en öppenhet som en ny community som The Yard både kan dra nytta av och bidra till. Vi är vana att koppla ihop startups med stora företag och i samverkan med partners attrahera nya nyckelsatsningar som driver innovation med utgångspunkt från samhällsutmaningar, säger Tord Hermansson, vd för Lindholmen Science Park, och nämner AI Sweden som exempel. ■

Jämlikt Göteborg

Göteborg är en segregerad stad med stora skillnader i livsvillkor mellan olika grupper och mellan olika delar av staden. Dessa skillnader ska minska för att vi ska få en ökad sammanhållning, tillit och delaktighet.

Ett socialt hållbart samhälle lockar också näringsliv och företagande. Det betyder att alla vinner på en mer jämlik stad, inte bara enskilda områden eller grupper. Tillsammans med stadens övriga organisationer ska vi i lokalkoncernen medverka till att Göteborg blir en mer jämlik stad. Det gör vi bland annat genom stadsutvecklingsprojekt, trygghetsarbete, tillgänglighetsanpassning och genom att skapa mötesplatser för alla i staden.

I Göteborg finns stora skillnader i livsvillkor och hälsa mellan grupper och områden. Skillnaderna i livsvillkor behöver minska för ökad sammanhållning, tillit och delaktighet. I grunden handlar det om mänskliga rättigheter, demokrati och rättvisa. En jämlik stad innebär inte att alla är lika, men istället allas lika värde och likvärdiga förutsättningar.

Tillsammans har vi inom lokalkoncernen ett ansvar att bidra till att Göteborg blir mer jämlikt. Vi arbetar för att segregationen ska motverkas genom att exempelvis skapa olika former av mötesplatser som är öppna och tillgängliga för alla, skapa trygghet i de områden i staden där vi är verksamma och på olika sätt skapa inkludering och erbjuda en delaktighet i utvecklingen av vår stad.

Älvstaden, som Nordens största stadsutvecklingsprojekt, är ett kraftfullt verktyg för att bidra till att ojämlikheterna minskar i Göteborg. Älvstaden ska bidra till att klyftorna minskar, både fysiskt och socialt.

Mål och styrning

Arbetet med jämlikhet i staden styrs av Göteborgs Stads program för en jämlik stad som omfattar samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad. I programmet pekas viktiga målområden ut som bolag och förvaltningar i Göteborgs Stad ska samverka kring för att bidra till att minska skillnaderna i livsvillkor och hälsa mellan grupper med olika social status. Det omfattar också grupper som är diskriminerade, marginaliserade eller exkluderade. Målet är en sammanhållen stad där alla lever ett gott liv som de själva värdesätter.

Arbetet styrs också utifrån Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning och Program för Göteborgs Stads trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete.

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR EN JÄMLIK STAD 2018–2026:

Mål: Göteborg ska vara en jämlik stad

Det finns totalt fyra målområden som stadens jämlikhetsarbete kommer fokusera på för att uppnå målet

- Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor
- Skapa förutsättningar för arbete
- Skapa hållbara och jämlika livsmiljöer
- Skapa förutsättningar för delaktighet, inflytande och tillit

Tillsammans bildar målområdena en helhet som spänner över alla livsfaser. Varje målområde hänger samman och bidrar till en helhet – en jämlik stad.

Dialog och delaktighet

Vision Älvstaden utgår från 2 800 göteborgares tankar, idéer och önskemål om utvecklingen av det centrala området på båda sidor av Göta Älv. Delaktighet och dialog är förutsättningar för att säkerställa invånarnas rätt till sin egen stad och att vi ska bygga staden utifrån

invånarnas skiftande behov och önskemål. Att arbeta med att utveckla metoder för dialog och delaktighet och att genom transparens verka för en aktiv öppenhet är en viktig del i att skapa en hållbar och jämlik stad.

Älvstranden Utveckling provar olika metoder för att involvera stadens invånare i stadsutvecklingen. Under 2021 har Älvstranden Utveckling deltagit i och upplåtit mark till Frihamnsdagarna, en ny arena för fria samtal och en demokratisk mötesplats som är öppen för allmänheten att besöka, där samtal som leder till förändring kan uppstå.

Göteborgs Stads Parkering har under några år haft dialog med fokusgruppen seniorer i syfte att öka delaktighet och medskapande. Under 2020 och 2021 har bolaget, till följd av Folkhälsomyndighetens rekommendationer, valt att inte genomföra dialogerna.

Trygghet i staden

I rollen som fastighetsägare deltar bolagen i till exempel trygghetsvandringar och följer brottsutvecklingen i de områden bolagen är verksamma. I rollen som stadsutvecklare verkar bolagen i samverkan med andra förvaltningar och konsortiepartners och har alltid med trygghetsdimensionen i arbetet med till exempel detaljplaner och genomförande.

Öppna upp

Både som fastighetsförvaltare och stadsutvecklare är det viktigt att bidra till naturliga flöden av människor under stora delar av dygnet vilket leder till tryggare miljöer. Det kan till exempel uppnås genom att hyra ut vakanta lokaler och genom att välja hyresgäster som skapar önskad dynamik. Högab har de senaste två åren valt ut fem fastigheter som av olika anledningar har varit svåra att hyra ut, men som i och med prioriteringen får extra resurser i syfte att levandegöra områdena. Det har varit ett omtyckt arbetssätt som även kommer fortsätta under nästa år.

Kamerabevakning

För Göteborgs Stads Parkering är det viktigt att bolagets parkeringsanläggningar är attraktiva, trygga och säkra. För att säkerställa både säkerhet och tillgänglighet använder bolaget sig av kameraövervakning. Med hjälp av kamerorna kan bolaget analysera eventuella incidenter i parkeringshusens ytor, till exempel vid utfarter, entréer, trapphus, körvägar och gångstråk. Syftet är att kunder som befinner sig i parkeringshusen ska känna sig säkra och att risken för brottsliga gärningar ska minska.

PROGRAM FÖR GÖTEBORGS STADS TRYGGHETSFRÄMJANDE OCH BROTTSFÖREBYGGANDE ARBETE:

Strategiskt område 3: Där människor möts – om samspelet mellan människor och fysisk miljö

Mål: Människor känner sig trygga på platser ute och inne i Göteborg

För att nå målet ska Göteborgs Stad

- verka för att stadens offentliga rum är öppna, trygga och tillgängliga för alla grupper i samhället under alla tider på dygnet.
- verka för att samhällsrelaterade funktioner befolkar platser och är synliga i de offentliga miljöerna.
- bidra till att hantera konflikter som ibland uppstår i det offentliga rummet.
- utifrån kunskap om i vilka situationer och på vilka platser människor känner sig otrygga och var brott begås tillsammans med samarbetsaktörer verka för att öka tryggheten samt försvåra och förhindra brott.

Foto: Sajad Shabbazi

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR FULL DELAKTIGHET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING 2021–2026:

De mänskliga rättigheterna utgår från att alla människor är födda fria och lika i värde och att rättigheterna gäller alla – utan åtskillnad. Det offentliga är skyldighetsbärare.

2. Rätten till information och kommunikation

Personer med funktionsnedsättning får information och kommunicerar med staden på lika villkor som andra.

9. Rätten att kunna förflytta sig i och använda Göteborgs inne- och utemiljöer

Personer med funktionsnedsättning kan förflytta sig i och använda alla stadens inne- och utemiljöer på lika villkor som andra.

Hyresspridning

Ett jämlikt utbud av lokaler till stadens medborgare för deras verksamheter och aktiviteter är ett viktigt bidrag till jämlika livsvillkor och god hälsa. Koncernen ska i första hand förvalta special- och strategiska fastigheter för staden och har ett särskilt ansvar att tillhandahålla lokaler för föreningsliv och kulturverksamhet. Den variation av verksamheter och innehåll som finns i koncernens lokaler idag, bidrar både till ett rikt näringsliv och till rika livsmiljöer.

Verksamheter i våra lokaler (m²)

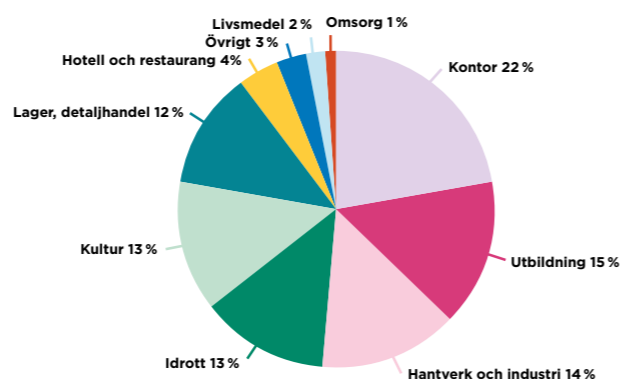

Foto: Higab/Sebastian Hemmermo

Götaplatsen och Gustaf Adolfs Torg släcktes under Earth Hour

”Är du med? Släck för vår enda planet.” Under klimatmanifestationen Earth Hour släckte vi ner våra hus vid Götaplatsen och Gustaf Adolfs Torg.

- Genom att släcka två av Göteborgs mest centrala och ikoniska platser vill vi uppmana alla göteborgare att medverka i Earth Hour och visa att det är viktigare än någonsin att ta sitt ansvar för klimatet, säger Ida Lindgren, hållbarhets- och säkerhetsansvarig på Higab.

Likt tidigare år deltog Higab och Göteborgs Stad i Earth Hour som sedan starten för 14 år sedan har vuxit till världens största klimatmanifestation. I våras tog kommunfullmäktige beslut om ett nytt miljö- och klimatprogram för Göteborg och tillsammans ökade vi på takten för att skapa en hållbar stad.

Lördagen den 27 mars kl 20.30 var det dags igen. Årets tema var ”Är du med? Släck för vår enda planet”. Under en timme satte vi och miljontals människor runt hela jordklotet ljuset på klimatförändringarna och den minskade biologiska mångfalden. Higab uppmärksammade Earth Hour genom att släcka ner Göteborgs konstmuseum, Konsthallen, Konserthuset och Stadsbiblioteket vid Götaplatsen, liksom Rådhuset och Kvarteret Högvakten vid Gustaf Adolfs Torg. Även flera av Higabs hyresgäster släckte ner i sina fastigheter. ■

Foto: Måne Fridell

Ny hemmahamn för Betelskeppet

Betelskeppet, ett drogfritt boende för hemlösa män, har fått en ny kajplats. Skeppet fick av olika skäl lämna Gullbergsvass och med hjälp av Älvstranden Utveckling har det fått ny hemmahamn på Södra Stapelkajen på Lindholmen. ■

Foto:

Tillgänglighetsanpassning – ny lag ställer krav på app

Under våren 2021 har Göteborgs Stads Parkering genomfört en anpassning av appen enligt WCAG – Web Content Accessibility Guidelines. Detta för att följa lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS-lagen) och göra appen tillgänglig för alla. Webbdirektivet, som omfattar myndigheter, landsting och kommuner samt andra aktörer som klassas som offentligtorgan, syftar till ökad tillgänglighet för alla användare, inklusive personer med funktionsnedsättning. Praktiskt innebär det att appen Parkering Göteborg har anpassats för att bli enklare att uppfatta och hantera. Många av dessa förändringar har handlat om att förbättra funktionalitet och layout. ■

Foto: Ida Lindgren

Foto: Hlgab/Peter Nilsson

Krister Olausson är fastighetsförvaltare på Hlgab och är delaktig i projektet.

Nu surrar det på Kåken

Nya trädgårdsmästare i Härlanda Park när Hlgab blev med bikupa. Nu finns 50 000 flitiga bin på Liljegården som ska pollinera området runt Kulturhuset Kåken. Initiativet ska bidra till den biologiska mångfalden och görs i samarbete med Stadsdskupan.

Varför har den här satsningen genomförts på Härlanda Park?

Tillsammans med Stadsdskupan, som arbetar för en mer hållbar närmiljö, genomför vi ett ettårigt pilotprojekt som en del av Hlgabs hållbarhetsarbete. Förutom att bidra till den biologiska mångfalden och pollinering, så är tanken är att verksamheterna på Härlanda Park ska involveras och ges möjlighet att ta del av föreläsningar och andra aktiviteter kopplade till bisamhället. Detta kommer även resultera i 100 burkar ekologisk honung.

Var är bikupan placerad?

Bikupan står på Liljegården som är ett naturkonstverk av trädgårdskonstnären Tage Andersen och som är en del av Göteborgs 400-årsjubileum. En gång i tiden var det Härlanda fängelses rastgård. Hit är alla göteborgare välkomna för att ta del av de fina liljorna och besöka det lilla bisamhället.

Kan det bli aktuellt med bikupor vid fler fastigheter?

Det är inte omöjligt. Vi kommer göra en utvärdering av pilotprojektet och därefter tas beslut om eventuell utveckling. ■

Foto: Carina Gran

Tryggt och säkert – ledord hos Göteborgs Stads Parkering

Att parkera sin bil ska självklart vara tryggt och säkert. Med detta i fokus arbetar Göteborgs Stads Parkering ständigt för att både underhålla och utveckla såväl fysiska platser som digitala system.

Göteborgs Stads Parkering har kamerabevakning i syfte att förebygga, upptäcka och förhindra brottslig verksamhet, eller för att Polisen ska kunna utreda och lagföra begångna brott. Idag finns bevakningskameror på 19 av bolagets parkeringsområden men bevakningen utökas successivt varje år eftersom man också vet att kamera-bevakning ökar upplevelsen av trygghet.

Under 2021 har ett nytt låssystem installerats i flera parkeringsanläggningar. Det nya systemet innebär att kunden, som har en förhyrd plats eller ett parkeringstillstånd i anläggningen, får en digital nyckel. På så sätt slipper kunden hålla reda på en fysisk nyckel och tryggheten ökar då enbart kunder med nyckel har tillgång till anläggningen.

Men säkerhet handlar om långt mer än den fysiska platsen. Då Göteborgs Stads Parkering har ett stort antal korttransaktioner, både i betalautomater och i appen, har bolaget krav på sig att följa säkerhetsstandarderna PCI DSS, Payment Card Industry Data Security Standard. Denna standard beskriver bland annat hur kundernas kortinformation skyddas, hur behörigheter och lösenordskrav ska hanteras, samt hur bolaget kan förhindra kortbedrägerier och dataintrång. Standarden beskriver också utbildning av personal. Bolaget är certifierade för PCI DSS sedan december 2020. ■

Foto: Carina Gran

Laddning som funkar för alla

Du ska enkelt kunna ladda bilen, oavsett om du har ett fysiskt funktionshinder eller inte. Det är grundtanken för Göteborgs Stads Parkerings arbete med att tillgänglighetsanpassa laddplatser.

Alla som vill – och har råd – ska kunna skaffa en elbil. Men för att det ska fungera måste det också gå att ladda bilen, även för den som har ett fysiskt hinder och exempelvis sitter i rullstol. Därför tog Ingrid Tegvald, som är engagerad i Personskadeförbundet RTP:s Göteborgsavdelning, kontakt med Göteborg Energi för att diskutera frågan om tillgängliga laddplatser. Hennes initiativ blev starten för ett kreativt samarbete mellan henne, Göteborg Energi och Göteborgs Stads Parkering. Resultatet: en ny snabbladdare på Heden med helt ny – och mycket mer tillgänglig – utformning.

Parkeringsplatsen med laddstolpen blev både bredare och längre än en vanlig parkeringsplats. Mitt emot laddaren stängdes också två befintliga parkeringsplatser av, vilket gör det möjligt att vända och köra runt. Kanten på laddarens fundament togs bort. På så sätt blir det enkelt för en rullstolsburen person att komma närmare och nå laddaren.

Andra exempel på tillgänglighetsanpassning är att höjden på de publika laddstolparna har sänkts. Flera av Parkering Göteborgs parkeringsplatser för rörelsehindrade kommer också att utrustas med laddare.

För oss är det självklart att bidra till tillgänglighetsanpassningen. Alla våra kundgrupper ska kunna använda de laddplatser som finns på ett så optimalt sätt som möjligt och detta jobbar vi systematiskt med i Göteborg, säger Johan Olofsson, affärsutvecklare på Göteborgs Stads Parkering.

Under året har arbete pågått för att tillgängliggöra laddare så att det blir möjligt att kunna sträcka sig och plugga in en egen medhavd kabel även från sittande ställning. Snabbladdarna har däremot en fast sladd vilket gör det hela lite mer komplicerat.

Den enda anpassade snabbladdaren så här långt är den på Heden. Men i takt med att vi bygger fler snabb-laddare inom Parkering Göteborg tar vi med oss det här tänket. På snabbladdarna blir det extra viktigt att kunna komma nära för att orka lyfta av den kraftigare kabeln och kontakten som dessa laddare har, förklarar Johan Olofsson, och tillägger:

Vår ambition är självklart att våra parkeringsplatser – med och utan laddare – ska vara tillgängliga för alla! ■

Foto: Göteborg Energi

Attraktiv arbetsgivare

Medarbetarna är lokalkoncernens viktigaste tillgång och resurs. I en tid när många konkurrerar om kompetensen är det av största vikt att ha ett starkt varumärke som arbetsgivare. Detta för att kunna attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens.

Ett starkt varumärke får vi genom att erbjuda trygga, rättvisa och jämlika anställningsvillkor och genom att se och ta hänsyn till våra medarbetares olika livssituationer. Målet är att erbjuda alla medarbetare ett hållbart arbetsliv i balans med andra delar av livet.

När Göteborg utvecklas i rekordtakt är det många som konkurrerar om kompetensen inom koncernens sektorer. Det innebär att rörligheten på arbetsmarknaden generellt ökar. Att ha ett starkt varumärke som bra arbetsgivare och vara en attraktiv arbetsplats är av största vikt för att kunna attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens. Motiverade medarbetare och ett stort personligt engagemang stärker bolagen.

Bolagen i lokalkoncernen ska, av såväl medarbetare som invånare i staden, uppfattas som attraktiva arbetsplatser med jämlika, rättvisa och trygga arbetsvillkor. Inom alla bolag i lokalkoncernen bedrivs ett aktivt arbete med kompetensutveckling av medarbetare som baseras på individuella utvecklingssamtal.

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR ATTRAKTIV ARBETSGIVARE 2019–2023:

Mål 1: Vi är stolta över den nytta vi gör för dem vi är till för.

Mål 2: Vi har ett hållbart arbetsliv där verksamhet och hälsa utvecklas.

Mål 3: Vi attraherar och behåller medarbetare.

Mål och styrning

Arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare styrs av Göteborgs Stads program för en attraktiv arbetsgivare och Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

I programmet för attraktiv arbetsgivare beskrivs utgångspunkter, mål och strategier med syftet att stärka

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR FULL DELAKTIGHET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING 2021–2026:

De mänskliga rättigheterna utgår från att alla människor är födda fria och lika i värde och att rättigheterna gäller alla – utan åtskillnad. Det offentliga är skyldighetsbärande.

1. Rätten till ett självständigt liv

Personer med funktionsnedsättning kan leva ett självständigt liv på lika villkor som andra.

7. Rätten till arbete och sysselsättning

Personer med funktionsnedsättning har arbete eller meningsfull sysselsättning.

Göteborgs bolag och förvaltningars roll som attraktiva arbetsgivare. I programmet finns även ett antal indikatorer för uppföljning av detsamma.

Klagomålsfunktioner finns genom facklig samverkan, utvecklingssamtal, arbetsplatsträffar, skyddsronder och genom visseblåsarfunktionen i Göteborgs Stad.

Arbetet med jämställdhet och mångfald bedrivs enligt respektive bolags likabehandlingsplan, anvisningar för rekrytering och ovan nämnda program för attraktiv arbetsgivare. Alla bolag i lokalkoncernen har en likabehandlingsplan som årligen fastställs av respektive styrelse. Planen utgår från diskrimineringslagen, stadens styrande dokument inom området och KFs budget.

I planerna beskrivs bolagens förhållningssätt och systematiska arbete rörande mänskliga rättigheter och diskriminering. Bolagen arbetar således med åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande uttryck, etnicitet, religiös tillhörighet, funktionsvariation, ålder och sexuell läggning.

Praktikplatser

Utöver att vilja främja en öppen och attraktiv stad, tror vi att vårt varumärke som arbetsgivare stärks genom att erbjuda olika sorters praktikplatser. Detta stimulerar även bolagens framtida behov av kompetensförsörjning och ger möjlighet för både unga och de i utanförskap att etablera sig på arbetsmarknaden.

Pågående pandemi har ändrat bolagens förutsättningar och möjligheter att erbjuda praktikplatser, examensarbete och feriearbete enligt ordinarie plan. Bolagen har ändå kunnat erbjuda plats till 10 praktikanter, 1 examensarbetare och 2 feriearbetare.

Indikatorer och målvärden för uppföljning av programmet för attraktiv arbetsgivare

Lokalkoncernen utfall 2021

Personalomsättning

Medarbetare i lokalkoncernen vid 2021 års slut:

Personal bolag	Totalt	Kvinnor	Män	Ny-anställda	Slutat
Higab	97 (92)	41 (37)	56 (55)	14 (13)	10 (11)
Göteborgs Stads Parkering	91 (82)	48 (47)	43 (35)	23 (5)	14 (12)
Älvstranden Utveckling	89 (94)	52 (58)	37 (36)	12 (9)	17 (14)
Lokal-koncernen	277 (268)	141 (142)	136 (126)	47 (27)	40 (37)

Koncernen erbjuder främst tillsvidareanställningar, men vid några tillfällen har det varit ändamålsenligt med tidsbegränsade anställningar vilket även ingår i årets siffror med 2 nyanställningar och 1 avslutad anställning.

Mångfald bland styrelser och medarbetare

Mångfald på arbetsplatsen innebär att inkludera människor med olika egenskaper och perspektiv. Lokalkoncernen mäter bolagens fördelning avseende kön som i slutet på december 2021 såg ut såhär:

Antalet anställda om 277 (268) är 9 fler än vid samma tid 2020, där könsfördelningen är 51 % (53 %) kvinnor och 49 % (47 %) män.

Antalet chefer var vid 2021 års slut 33 (36), där fördelningen var 58 % (61 %) kvinnor och 42 % (39 %) män.

Antal ledamöter och suppleanter i bolagens styrelser uppgick 2021 till 31 (31) med fördelningen 29 % (32 %) kvinnor och 71 % (68 %) män.

Frisknärvaro

Frisknärvaro är ett relativt nytt begrepp och kan enklast beskrivas som motsatsen till sjukfrånvaro. För lokalkoncernen innebär frisknärvaro andel medarbetare med totalt 4 dagars sjukfrånvaro eller mindre.

Frisknärvaro bolag	Totalt (%)	Kvinnor (%)	Män (%)
Higab	77 (73)	84 (69)	72 (76)
Göteborgs Stads Parkering	86 (72)	83 (68)	88 (77)
Älvstranden Utveckling	86 (66)	81 (58)	93 (78)
Lokalkoncernen	83 (75)	83 (95)	83 (77)

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro bolag	Totalt (%)	Kvinnor (%)	Män (%)
Higab	3 (2)	2 (2)	3 (2)
Göteborgs Stads Parkering	2 (2)	3 (2)	1 (2)
Älvstranden Utveckling	3 (4)	3 (4)	3 (3)
Lokalkoncernen	3 (3)	3 (3)	2 (2)

Hållbart medarbetarengagemang

En medarbetarenkät brukar gå ut till bolagens alla anställda under november månad och utfallet redovisas under första kvartal påföljande år. Lokalkoncernen använder olika mätverktyg, men inkluderar frågor som summeras i ett mått för hållbart medarbetarengagemang (HME). Tabellen visar bolagens totalindex för HME vilket är en summering av indexet för medarbetarna och cheferna.

HME bolag	2019	2020	2021
Higab	78	82	80
Göteborgs Stads Parkering	-	77	76
Älvstranden Utveckling	80	76	77

Göteborgs Stads
mål 2023:

40%

Frisknärvaro:
Minst 40 %

7%

Sjukfrånvaro:
Högst 7 %

80

HME medarbetare:
Minst 80

83

HME chefer:
Minst 83

Higabs medarbetare ligger bakom nya hållbarhetsinitiativ

För att skapa nya hållbarhetsinitiativ har Higab genomfört Förändringslabbet där alla medarbetare har fått komma med egna idéer. Nu förvandlas förslagen till aktiviteter som ska genomföras under 2022.

– Målet var att alla på Higab skulle få reflektera över vad vi som fastighetsbolag kan göra för att bidra till en mer hållbar planet. Engagemanget var fantastiskt och våra medarbetare visade prov på stor öppenhet, lust och kreativitet. Vi fick in cirka 80 idéer som nu har trättats ner till 19, säger Ida Lindgren, hållbarhets- och säkerhetsansvarig på Higab.

Återbruk och integration

Förändringslabbet genomfördes i september och bestod av workshops där Higabs medarbetare delades in i grupper och fick i uppgift att tillsammans spåna fram idéer som kan bli satsningar som bidrar till en hållbar utveckling. Några av dem som nu kan bli verklighet är återbruk, integrera människor som står långt bort från arbetsmarknaden, satsa på hållbara byggmaterial

och sätta av ett visst antal procent till test av nya hållbarhetsidéer i varje byggprojekt.

– Under hösten tog ledningen idéerna vidare och de kommer sedan att prioriteras inför nästa års verksamhetsplan. Några av dem blir nyckelaktiviteter, några kommer drivas som stödjande aktiviteter och några kommer drivas på avdelningsnivå eller som andra initiativ.

Förändringslabbet är en del av Higabs strategi för hållbarhet för att nå målet "vi agerar för hållbarhet i allt vi gör" och arbetet bedrivs av medarbetarna för att göra bestående förändringar. De samhällsutmaningar som Förändringslabbet idéer ska råda bot på är identifierade i Göteborgs Stads program för en jämlik stad, Klimat- och miljöprogrammet och Näringslivsstrategiska programmet. Under 2021 har medarbetarna även haft flera kunskaphöjande aktiviteter som har utgått från dessa samhällsutmaningar. ■

Foto: Älvstranden Utveckling

Louise Larsson nominerad till Årets samverkare

Nyligen nominerades Louise Larsson till utmärkelsen "Årets samverkare", som utses varje år av Lindholmen Science park till en person som på ett öppet och engagerat sätt skapat förutsättningar för framgångsrika samarbeten.

Varför blev du nominerad?

– Jag har de senaste åren arbetat med samverkansprojektet DenCity där Älvstranden Utveckling tätt tillsammans med ett stort antal andra parter arbetat med innovativa lösningar för hållbara transporter i täta stadsmiljöer. Vi har jobbat särskilt mycket med att minska tung trafik från gods och avfall på Lindholmen, ett område som mitt hjärta slår lite extra för, och det är roligt att arbetet bidrar till att skapa en mer hållbar stadsdel.

Hur känns det att bli nominerad?

– Otroligt roligt! Det är ett väldigt fint pris som sätter fingret på det kanske viktigaste i våra arbeten, och att dessutom få äran att utses till en av tre finalister känns stort.

Vad är samverkan för dig?

– Jag tycker det handlar om att hitta och sammanföra människor och aktörer med kunskap, verktyg och erfarenheter som varje enskild person själv inte har. Då kan man höja hela teamets nivå, lära sig massvis av varandra och det är också betydligt roligare att arbeta tillsammans för att kreativt lösa kluriga utmaningar. ■

Foto: Carina Gran

Digital arbetsmiljöutbildning främjar hälsa på jobbet

För att skapa en attraktiv arbetsplats och ett hållbart arbetsliv är det viktigt med en bra arbetsmiljö. Göteborgs Stads Parkering har därför arbetat fram en digital arbetsmiljöutbildning, som alla anställda går varje år.

Syftet med utbildningen är att öka kunskapen om vilka risker som kan finnas i arbetsmiljön och hur bolaget arbetar systematiskt med att undersöka, riskbedöma och åtgärda dessa. I årets utbildning har bolaget satsat särskilt på att öka förståelsen för målet om nolltolerans mot kränkande särbehandling och trakasserier.

En riskbedömning av bolagets arbetsmiljö, såväl fysisk som organisatorisk och social, görs årligen. Målsättningen är att identifiera åtgärder som behövs för att förebygga att medarbetare på något sätt far illa, skadas eller blir sjuka. Webbutbildningen uppdateras därför varje år, och årets upplaga tog exempelvis upp riskerna med hemarbete.

Att utbildningen är digital gör det möjligt att säkerställa kunskapspridning. Medarbetarna tycker också att utbildningen är bra och givande och i ett bra format. Tack vare medarbetarnas feedback kan utbildningen även utvecklas framöver. ■

Foto: Higab Markus Andersson

Kunskapsbygget – en del i Higabs strategi för hållbarhet

Kunskapsbygget är en del av Higabs strategi för att nå målet "Vi agerar för hållbarhet i allt vi gör". Strategin innebär att tillföra kunskap så att organisationen får drivkrafter att förflytta sig i dimensionerna social hållbarhet, miljömässig hållbarhet och ekonomisk hållbarhet och på ett tydligare sätt ta position som en självklar aktör inom social hållbarhet i staden.

Omvärlden har uppmärksammat individer och organisationer på att förändring är nödvändig. Förändringen, som en hållbar utveckling kräver, ställer i alla avseenden krav på nya tankar och nya sätt att handla.

Kunskapshöjande aktiviteter, stöd och ständig kommunikation om mening och nytta med förändringen är därför avgörande för att drivkrafter till förändringen ska födas. Delaktighet och ägandeskap är centralt för att arbetet ska vara möjligt och bestående, varpå Higabs strategi för hållbarhet vilar på ett tydligt "bottom-up perspektiv" – rörelsen och initiativen till förändring kommer från organisationen själv.

Under 2021 har Higab genomfört 21 kunskapshöjande aktiviteter. Målet var att samtliga medarbetare skulle ha genomfört minst 2 kunskapshöjande aktiviteter innan året var slut. De kunskapshöjande aktiviteterna utgick från 10 samhällsutmaningar som Higab har stor påverkan inom. Utmaningarna utgår i sin tur från stadens program för en jämlik stad, miljö- och klimatprogrammet och det näringslivsstrategiska programmet.

I september genomfördes Förändringslabbet, en workshop baserad på de 10 samhällsutmaningarna, där samtliga medarbetare var delaktiga i att brainstorma fram initiativ som påverkar samhällsutmaningarna. Runt 80 idéer lyftes under workshoppen. Dessa trättades sedan ner till 19 vilka ligger som underlag för nyckelaktiviteter inför 2022.

Med hjälp av kunskapsbygget har kunskapen ökat och medvetenheten kring de samhällsutmaningar vi står inför ökat. De kunskapshöjande aktiviteterna har varit populära och välbesökta och merparten av medarbetarna har gått på långt fler än de två som var målet. ■

Hållbara transporter och mobilitet

Att minska transportsektorns klimatpåverkan, att ge fler människor bra resmöjligheter och att stärka konkurrenskraften genom att erbjuda ett rikt stadsliv och goda förutsättningar för näringslivet, är tre av de stora utmaningarna i Göteborg när det kommer till trafikplanering. Här har bolagen i lokalkoncernen en viktig roll att spela.

Göteborg ska gå från att vara en stor småstad till att bli en storstad. För att på ett hållbart sätt kunna välkomna fler invånare, besökare och verksamheter i en tätare stad behöver trafiksystemet förändras. Göteborgarna ska kunna, och vilja, använda gång, cykel och kollektivtrafik som sina vanligaste färdmedel. I detta arbete handlar det både om att arbeta med förutsättningar och personresor, där det ska vara lätt att nå viktiga platser och funktioner oavsett färdmedel. Det är viktigt att skapa en attraktiv stadsmiljö där människor vill bo, arbeta, handla, studera och mötas, samt att godstransporterna i, till och från staden kan utvecklas utan att de inkräktar på livskvalitet, hållbarhet och tillgänglighet.

Göteborg befinner sig i det största utvecklingsprånget i modern tid när det kommer till stadsutveckling, och det påverkar trafikplaneringen och mobiliteten i staden. Samtidigt som det sker en förtätning av bostäder och arbetsplatser i staden har det under året pågått ett antal omfattande infrastruktursatsningar, som bygget av en ny Hisingsbro, Västlänken och överdäckningen av E45 vid Gullbergsvass och Centralen-området.

Genom Göteborgs Stads Parkering och Älvstranden Utveckling bidrar lokalkoncernen till att upprätthålla och utveckla möjligheter till hållbara transporter och god mobilitet även under stadens förändring. Det görs inom rollen som fastighetsägare, genom kunskapsbaserad utveckling, deltagande i innovationsprojekt som både fokuserar på personresor och bygglogistik och gods- och avfallstransporter, samt digitalisering och tekniska hjälpmedel i form av nya betalningslösningar. Den tekniska utvecklingen leder också till bättre insikt i människors beteende vilket medför större möjlighet att möta olika behov för att uppnå hållbar mobilitet.

GÖTEBORGS STADS MILJÖ- OCH KLIMATPROGRAM 2021–2030:

Miljömål 2: Göteborgs klimatavtryck är nära noll

Utsläppen inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 10,3 procent per år.

Delmål 3: Minska klimatpåverkan från transporter

Klimatpåverkan från transporter ska minska med minst 90 procent till 2030 jämfört med 2010.

Mål och styrning

Arbetet med att skapa hållbar mobilitet styrs av KFs budget som en del i att skapa en hållbar stad. Målsättningen är att medverka till att staden ska vara tillgänglig för alla och att vi ska ha en vacker stad med en hållbar stadsutveckling – socialt, ekonomiskt och ekologiskt. En viktig del är att uppmuntra till att fler väljer att resa med kollektivtrafik eller cykel framför bil och att på olika sätt skapa möjligheter för det.

Det vägledande styrdokumentet för hållbara transporter är "Göteborgs Stads Trafikstrategi för en nära storstad" som beslutades av Trafiknämnden 2014. Strategin tar sikte på 2035 och handlar om ett Göteborg där mer finns på nära håll.

År 2035 beräknas Göteborg ha 150 000 fler invånare och 80 000 fler arbetstillfällen och staden går från att vara en stor småstad till att bli en storstad. Att ta hand om fler människors resande, stärka stadens konkurrenskraft och minska transportsektorns klimatpåverkan är de största utmaningarna som trafikstrategin har att hantera. Alla med stor betydelse för att Göteborg ska nå uppsatta mål och skapa god livskvalitet, konkurrenskraft och en hållbar utveckling.

I stadens miljö- och klimatprogram som antogs under 2021 finns ett miljömål som säger att Göteborgs klimatavtryck ska vara nära noll år 2030. Ett av delmålen för att uppnå detta mål är att Göteborgs Stad ska minska klimatpåverkan från transporter med 90 procent till 2030, jämfört med 2010. För att nå delmålet krävs överflyttning av bilresor till gång och cykel samt till kollektivtrafik, och av godstransporter från väg till järnväg och sjöfart. Vidare behöver användningen av fossila drivmedel upphöra och ersättas med olika förnybara drivmedel och elfordon.

Platser för laddning av elfordon

Inom koncernen finns cirka 1 540 (1 180) laddplatser för laddning av elbilar och 28 laddplatser för elcyklar.

Parkeringsplats för cyklar

Lokalkoncernens bolag har totalt drygt 6 000 (6 000) cykelparkeringsplatser runt om i Göteborg.

Fordonsflotta

Av lokalkoncernens totalt 40 arbetsfordon och poolbilar är numera alla fossilfria/elbilar.

Cykel och kollektivtrafik

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för resor och möten i tjänsten ska alla resor i första hand göras genom att gå eller cykla. Bolagen erbjuder därför alla anställda möjligheten att låna både tjänstecyklar, Styr & Ställ-kort och elsparkcyklar under arbetstid, men också ta del av Göteborgs Stads Leasings erbjudande om att privatleasa en elcykel mot löneavdrag. Bolagen erbjuder även att få ersättning för cykelreparationer eller cykeltillbehör till privata cyklar för upp till 500 kr/år vilket 53 medarbetare helt eller delvis har nyttjat under året.

I andra hand ska medarbetarna välja kollektivtrafik. Bolagen erbjuder därför tillsammans 14 västtrafikkort för användning i tjänst, samt att 130 medarbetare har valt att ta del av förmånen om ett årskort hos Västtrafik i zon A.

I tredje hand ska medarbetarna välja att resa med stadens bilar.

Fotograf: Carina Gren

Utveckling av elladdningserbjudande

Genom att erbjuda laddmöjligheter ska Göteborgs Stads Parkering göra det så enkelt som möjligt att använda elfordon i Göteborg. Bolagets förhållnings-sätt till en hållbar stadsutveckling och utbyggnaden av stadens laddinfrastruktur för elfordon kan sammanfattas i en vilja att göra en fungerande vardag möjlig, utan negativ miljö- och klimatpåverkan.

Bolaget arbetar kontinuerligt med vidareutveckling av tjänsten elladdning. Dels för att de som har en laddbar bil, eller funderar på att skaffa en, ska känna sig trygga i att det finns laddmöjligheter, men också för att bättre åstadkomma ett samnyttjande och en hög nyttjandegrad av den gemensamma laddinfrastrukturen i staden. Under 2021 introducerades ett nytt erbjudande för elladdning där besökskunder och tillståndskunder betalar per kWh, istället för en förhöjd taxa under hela parkeringstiden. Kunderna betalar alltså nu endast för den el som den faktiskt laddar bilen med. Detta gör det enklare för kunderna att förstå vad de betalar för, vad som går till parkering och vad som går till elladdning.

Elladdning har flyttat in i appen

Även appen Parkering Göteborg har utvecklats under 2021 och erbjuder nu funktionen elladdning. Idag kan

kunderna aktivera laddningen direkt i appen när de laddar på Parkering Göteborgs laddstationer. Kunderna kopplar som vanligt in laddaren i uttaget och startar enkelt parkeringen och laddningen i appen.

Utbyggnaden av laddstationer fortsätter

Genom ett samarbete med Göteborg Energi har bolaget under 2021 haft möjlighet att tillgängliggöra ytterligare 500 laddstationer för sina kunder. Arbetet med att underlätta för kunderna att ladda bilen och ge fler möjlighet att ladda sin bil när laddstationerna samnyttjas är en viktig del i Göteborgs Stads Parkerings arbete för att bidra till en minskad miljö- och klimatpåverkan.

- Vi följer nyttjandegraden av laddstationerna veckovis och planerar löpande för en vidare utbyggnad, efter behov och där det är möjligt. Ambitionen är att laddning i Göteborg ska vara enkelt för de som redan har en laddbar bil och inte utgöra ett hinder för de som vill skaffa en, säger Hanna Munde, marknads- och affärsutvecklingschef på Göteborgs Stads Parkering. ■

Foto: Higab/Robert Schwartz

Nu kör Higab helt fossilfritt – störst elflotta i Göteborgs Stad

För att minska sin klimatpåverkan har Higab gått över till enbart fossilfria fordon. Bolaget hamnar på första plats av de verksamheter inom Göteborgs Stad som har lyckats bäst i sin omställning.

- Higab har varit en föregångare när det gäller fossilfria fordon. Jag minns när vi introducerade bilpool hos bolaget för många år sedan med en övervägande del elbilar, säger Jessica Edlund, affärsenhetschef Fordon & maskiner på Göteborgs Stads Leasing.

Efter att Higab under flera år har haft en stor andel elbilar har fordonsparken nu blivit helt fossilfri. Sist att fasa ut var en hybrid av gas och bensin som ersattes av en elbil. Av bolagets 26 bilar är nu samtliga elbilar. Det innebär att bolaget har den största fossilfria fordonsflottan i Staden.

- Omställningen ingår i Higabs strategi för hållbarhet som säger att vi ska vara hållbara i allt vi gör. Förutom att skapa möjligheter rent tekniskt med elbilar, som även kräver mindre löpande underhåll, handlar vårt arbete om att skapa beteendeförändringar. Bilarna ska hanteras på ett smart sätt, vilket betyder att de exempelvis skulle kunna samnyttjas och användas när de verkligen behövs, säger Ida Lindgren, hållbarhets- och säkerhetsansvarig på Higab.

Klimatmål

Göteborgs Stad har som mål att ha en fossilfri fordonsflotta senast 2023 med minst 800 elbilar i stadens fordonspark.

- Alla förvaltningar och bolag arbetar medvetet och att lyckas med målet känns allt mer angeläget. Nyligen släppte exempelvis IPCC sin klimatrappport som fick FN-chefen António Guterres att gå ut och kräva stopp för fossila bränslen, säger Ida Lindgren.

Har du några tips till andra som vill göra samma omställning?

- Det effektivaste sättet att få något gjort är att göra det. Våga prova, även om det inte är fullt utrett, och ändra under resans gång. Det ska också vara så enkelt som möjligt för medarbetarna att göra förändringen. ■

Cirkulär ekonomi

Cirkulär ekonomi innebär i motsats till linjär ekonomi att gå från ett samhälle där vi förbrukar till ett samhälle där vi återbrukar och tar hand om det vi redan har. Genom lokalkoncernen skapas förutsättning för medborgaren att vara en del av och aktivt välja cirkulära system.

Göteborgs Stad arbetar för ett kretsloppsanpassat samhälle där resurseffektivitet och hantering av avfall är en viktig del i den cirkulära ekonomin. För att vi ska lyckas med det måste vi hitta sätt att designa, producera och använda våra resurser smartare. Till exempel genom att göra det lättare att återanvända, låga och dela istället för att köpa nytt och slänga.

Lokalkoncernen, som är aktör inom stadsutveckling, ska bidra till att skapa en stad där förutsättningar att leva en hållbar livsstil blir realitet. Om vi ska nå en cirkulär ekonomi krävs stora förändringar i samhället bland såväl näringsliv som privatpersoner. För lokalkoncernens bolag handlar det om att skapa medvetenhet om resursanvändning och påvisa fördelarna med till exempel delning och återbruk. Dessutom behöver vi skapa förutsättningar både för våra befintliga kunder och i den stad vi har nu men också när vi planerar och utvecklar nya delar av staden. Dessutom har koncernen, med stora kontaktytor mot leverantörer, verksamheter och invånare goda möjligheter att sprida kunskap om cirkulär ekonomi.

Mål och styrning

Stadens arbete med att gå från en linjär till en cirkulär ekonomi styrs framför allt av Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram. Staden ska visa vägen och initiera cirkulära lösningar i sina egna verksamheter och för medborgare och näringsliv. Vi ska inspirera, utveckla och samordna arbetet för ett cirkulärt Göteborg.

Ökande möjligheter till återbruk, delande och reparation ska ges för såväl göteborgarna som för Stadens egna verksamheter.

Avfallsmängderna kan möjligen ses som en indikation på hur effektivt vi använder våra resurser. Frågan om cirkulär ekonomi är dock betydligt större än så, det handlar om koncernens gemensamma engagemang i att skapa möjligheter för kunder och medborgare att leva och verka resurseffektivt.

GÖTEBORGS STADS MILJÖ- OCH KLIMATPROGRAM 2021–2030:

Miljömål 2: Göteborgs klimatavtryck är nära noll

Delmål 4: Minska klimatpåverkan från inköp

Utsläppen av växthusgaser från stadens inköp ur ett livscykelperspektiv ska minska med minst 90 procent för inköp samt för byggnader och anläggningar (ej livsmedel).

Delningstjänster

Göteborgs Stad Leasing erbjuder alla bolag inom staden att leasa tjänstecyklar. Göteborgs Stads Parkering och Älvstranden Utveckling erbjuder tillsammans 3 (3) leasade och 2 (2) egna cyklar till medarbetare i tjänst. Älvstranden Utveckling erbjuder även sina medarbetare att nyttja Styr & Ställ, dvs stadens lånecyklar, med 2 lånekort. Högabs 5 lånekort är för tillfället pausade i och med stor andel hemarbete, men erbjuder 3 elsparkcyklar att nyttja i tjänst.

Koncernen erbjuder tillsammans 50.483 (50.136) parkeringsplatser runt om i staden och idag används 309 (254) platser till bilpooltjänster. Bolagen erbjuder även egna bilpooler till medarbetare i tjänst genom att leasa fordon av Göteborgs Stads Leasing.

Göteborgs Stads Kretslopp och vatten är ansvarig för Stadens interna återbrukssajt, Tage, där verksamheterna kan efterlysa och ge bort möbler och inventarier sinsemellan. Under året har bolagen inom koncernen formellt vare sig annonserat, gett bort eller tagit del av det som erbjuds på Tage till skillnad från förra året då

bolagen gav bort 24 föremål. Högabs har å andra sidan använt möjligheten att ta del av begagnade kontorsmöbler och skärmar för uppförande av ett projektkontor. Bolaget har även köpt begagnade skärmar för kr 60.000 och renoverade möbler för ca kr 43.000.

Avfall

Hyresgästernas avfall

Den övervägande delen av lokalkoncernens avfall uppstår i våra hyresgästernas verksamheter. Vårt ansvar är då att informera om hur avfall ska hanteras samt att skapa möjligheter för hyresgästerna att på ett smidigt och regelrätt sätt hantera sitt avfall.

Detta gör vi genom att:

- Föra en löpande dialog med hyresgästerna om deras behov av avfallshantering.
- Tillhandahålla väl fungerande utrymmen för avfallshantering utifrån de behov som finns i varje fastighet.
- Utforma avfallsutrymmen i enlighet med Göteborgs Stad Kretslopp och vattens råd och anvisningar i dokumentet "Gör rum för miljön".

Resursanvändning och avfallshantering på våra byggarbetsplatser

Att bygga nytt och bygga om kräver mycket material och

resurser. Materialet påverkar miljön när det tillverkas och när det transporteras. För lokalkoncernen är det därför viktigt att minska mängden material och i större utsträckning använda material framställt av förnybara eller återvunna råvaror eller återbrukat material.

Flera av bolagen i koncernen har börjat införa krav på återanvändning av vissa byggnadsdelar vid ombyggnationer men även vid inredning av lokaler.

Trots medvetenhet och resurseffektivitet uppstår en stor mängd avfall på våra byggarbetsplatser. Här ansvarar vi som byggherrar för att:

- Föra en löpande dialog med våra entreprenörer och leverantörer om hur resurseffektiviteten kan öka och avfallsmängderna minska.
- Ställa krav på leverantörer och entreprenörer avseende resursanvändning och hantering av avfall.
- Följa upp avfallshanteringen genom miljöronder på byggarbetsplatserna och kontrollera att avfall sorteras i rätt fraktioner samt att man kan verifiera vem som tagit emot avfallet.

Krav ställs i projektspecifika miljöplaner.

Avfallsmängder

Matavfall (kg)			Restavfall (kg)		
2019	2020	2021	2019	2020	2021
145 053	73 249	67 450	1 041 589	646 393	651 546

Om avfallsmängderna slås ut per förvaltd yta (m²) fås följande siffror för lokalkoncernen:

Matavfall (kg/m ²)			Restavfall (kg/m ²)		
2019	2020	2021	2019	2020	2021
0,10	0,07	0,08	0,70	0,63	0,67

De totala avfallsmängderna, kg/m², har alltså ökat under 2021 jämfört med 2020 enligt följande:

Matavfall: 0,01 kg/m² eller 11 %

Restavfall: 0,04 kg/m² eller 6 %

Återvinna hus – en ny trend

Kan man montera ner och återvinna ett p-hus? Absolut! När Göteborgs Stads Parkerings bygger parkeringsanläggning på Heden var nedmonteringsbart ett önskemål.

Göteborgs Stads Parkerings bygger ett tillfälligt p-hus på Heden, som ska stå klart 2022. Eftersom parkeringsanläggningen inte ska stå på platsen mer än maximalt 12 år passar det perfekt att återvinna. Men går det när huset består av 70-80 procent betong?

- Det är inte det lättaste, men det finns mycket man kan göra för att förbättra möjligheterna att återvinna, berättar Peter Casperson, projektutvecklare på Göteborgs Stads Parkerings.

- Vår sats är ju lite speciell – det är inte ofta man bygger tillfälliga parkeringshus. Ska ett hus stå en längre tid så lönar det sig knappast att återvinna. Men i vårt fall kan det gå att hitta en lönsamhet.

Grunden till p-huset är en produkt från företaget Strängbetong, som i sig är demonterbar. Denna produkt har sedan anpassats till just Heden, men många av de så kallade prefabelementen – som bjälklag, pelare och balkar – som används är standard och går därför också bra att återanvända.

- Skillnaden är också att på många andra prefabricerade stommar är elementen svetsade, här är de liksom fastkrokade i varandra. De består också av mer armering vilket gör att stommen tål rörelse bättre. Allt sammantaget gör att den ska gå att ta isär utan att allt för mycket går sönder. Vanligtvis går vartannat element sönder, men här ska bara vart tionde eller till och med vart tjugonde element riskera att brista, säger Peter Casperson.

Foto: Kenoz Arkitektur

Att sälja vidare ett p-hus är svårt. Peter Casperson tror därför att återanvändningen snarare blir för en annan av Göteborgs Stads Parkerings anläggningar, med vissa anpassningar förstås.

Och trenden är tydlig – allt fler frågar efter återvunnet material:

- Ja, det ser man tydligt när det ställs krav i upphandling av byggnation. Allt fler skriver in att en viss angiven del ska komma från återvunnet material. Så jag tror att vi på Göteborgs Stads Parkerings är helt rätt ute, avslutar Peter Casperson. ■

Foto: Higab Bratislav Stojanovic

Vilken skillnad!

Kulturskolan på Tredje Långgatan har fått ett uppgraderat kök. Istället för att köpa in ett splitternytt kök tog Higabs fastighetstekniker Bratislav Stojanovic tillvara på en oanvänd och bortglömd köksmodul som han hittade i en källare i ett av bolagets hus. Se före och efter. ■

Foto: Anna Andersson

I Frihamnen får gammalt material nytt liv

I Magasin D i Frihamnen samsas allt från stolar och toaletter till skrivbord och isolering innan de kommer att användas igen i nya miljöer. Här huserar också Jesper Kempenaar och Anton Franker som tillsammans skapat Återbruksbyrån som är en återbrukstjänst med ett lager för mellanlagring.

- Det är dags att börja agera och växla upp hållbarhetsambitionerna. Därför har vi startat Återbruksbyrån där vi hjälper kommuner, fastighetsägare och byggbolag att komma igång med sitt återbruksarbete, säger Anton Franker.

Frihamnen har ett unikt läge

Återbruksbyrån har haft sin verksamhet i Magasin D i Frihamnen i cirka sex månader och där har de byggt upp sin nya verksamhet. En kontorsdel håller just nu på att byggas, självklart med enbart återbrukbart material. På frågan varför man valt Frihamnen och ett av Älvstranden Utvecklings magasin som plats för sin verksamhet kommer svaret snabbt.

- Frihamnen har ett unikt läge och lokalen vi hyr är väldigt häftig med en lång historia. Men framförallt har den bra logistikmöjligheter och det är både nära till stan och större trafikstråk. Området erbjuder också eventuella expanderingsmöjligheter inför framtiden vilket betyder mycket för oss, säger Jesper.

En återbruksgaranti är viktigt

Återbruksbyrån hjälper sina kunder att skapa strukturer, sätta mål och ändra arbetssätt. De kan också göra materialinventeringar för att hitta bra material som finns i byggnaderna och som ofta riskeras att slängas, både byggmaterial och inredning.

- Tröskeln behöver vara låg för att man ska ta till sig nya arbetssätt. Vi bistår med konsultation, mellanlagring av produkter, försäljning av återbrukbart material och vi kan även göra rapporter och utredningar där man som kund får veta hur mycket miljöbesparingar man gjort tack vare återbruket, säger Jesper Kempenaar.

Jesper och Anton trycker på att en återbruksgaranti är viktigt och att kunden måste få veta vad som händer med materialet som de lämnar in. Helst ska det inte ens komma in i magasinet i Frihamnen utan det ska direkt vidare till en annan plats där de får nytt liv. Men ibland behövs justeringar bli gjorda och då kan Återbruksbyrån hjälpa till där också.

- Materialet behöver omsättas minst en gång till för att det ska räknas som lyckat och den garantin är en stor del i vår verksamhet. Det skapar en trovärdighet och visar att det är möjligt på sätt som man kanske inte tänkt på innan, säger Anton. ■

Foto: Carina Gren

Samnyttjande av platser

Göteborg Stads Parkering arbetar för ett effektivt nyttjande av de kommunala parkeringsplatserna. Fokus på behoven och inte på antalet parkeringsplatser är viktigt för att undvika investeringar i infrastruktur som inte används. Genom att få de parkerande kunderna att samnyttja parkeringar håller bolaget också nere behovet av investeringar.

Resurseffektivt, miljövänligt och ekonomiskt hållbart. Istället för att bygga nytt och ta upp markyta som kan användas till annat vill Göteborgs Stads Parkering i första hand skapa en hög nyttjandegrad på de befintliga parkeringsplatserna. De senaste åren har bolaget

arbetat aktivt för en övergång från förhyrda platser till tillståndsparkering, en förutsättning för att kunderna ska kunna samnyttja parkeringsplatserna och bidra till ett mer effektivt användande. Idag har Göteborgs Stads Parkering ytterst få områden kvar där nya kunder erbjuds förhyrda platser. I stället erbjuds kunderna tillståndsparkering som också ofta blir billigare.

Arbetet med att omvandla befintliga förhyrda platser sker löpande och successivt. Omvandlingen till tillståndsparkering har kommit en bra bit på vägen men kommer fortsatt vara en viktig fråga för bolaget. ■

Påverkan på lokalsamhället

Lokalkoncernen vill genom sin verksamhet skapa värde för medborgaren. Genom delaktighet och dialog skapas samhällsengagemang och det påverkar lokalsamhället positivt.

Som en del av Göteborgs Stad är lokalkoncernens uppdrag att skapa nytta och värde för medborgarna, de som lever och verkar i Göteborg. Detta innebär att koncernens verksamheter förutsätter ett starkt engagemang i lokalsamhället. Tillsammans ska bolagen i lokalkoncernen bygga en hållbar Älvstad, skapa förutsättningar för hållbara mobilitetslösningar, skapa trygga, trivsamma och hållbara mötesplatser och torg, tillhandahålla lokaler för kommunala ändamål och vårda våra kulturhistoriska byggnader.

Allt detta ska göras på ett sätt som utgår från medborgarnas tankar, idéer, behov och önskemål.

Med Älvstaden ska centrala Göteborg fördubblas i storlek. En medelstor svensk stad ska utvecklas på båda sidor Göta Älv. Uppdraget att utveckla en hållbar Älvstad innebär att utveckla en stad med alla de funktioner som en central stad har, som är attraktiv och välkomnar alla.

Genom delaktighet och dialog med invånarna ska vi skapa ett samhällsengagemang och en positiv påverkan på lokalsamhället. Metoderna för detta varierar och vi arbetar ständigt med att hitta och utveckla tillvägagångssätt för att ta tillvara göteborgarnas tankar om staden.

Mål och styrning

Bolagens roller och hur de ska arbeta för att påverka samhället i en positiv riktning beskrivs i respektive bolags ägardirektiv. Inga specifika mål finns på detta området utan det handlar istället om en förutsättning och ett verktyg för att bidra till att skapa en hållbar stad.

Kundernas betyg

Koncernens verksamheter är begränsade till att äga rum inom kommunen Göteborgs Stad och tar utgångspunkt i stadsutveckling, fastighetsförvaltning och parkeringslösningar. Bolagen genomför kontinuerliga mätningar av anpassade Nöjd kundindex (NKI) som ger en indikation på vad kunderna tycker om det bolagens information och prestationer, dvs kunder som även är en del av stadens näringsliv och medborgare.

Nöjd kundindex (NKI) Bolag	2019	2020	2021
Higab	53	60	61
Göteborgs Stads Parkering	79	78	65*
Älvstranden Utveckling	77	-	66

*Bolaget har under sommaren infört och genomfört en ny kundundersökning som sträcker sig över hela kundbasen för att mäta NKI, i syfte att förbättra kvaliteten och leveransen mot kund. Undersökningen gav ett NKI 65 % och visade att kunderna är mest nöjda med digitala tillstånd, skyltning, städning, bemötande, underhåll, trygghet och belysning. Siffrorna för 2019 och 2020 avser mätningar av inkommande ärenden hos Parkering Göteborg.

Foto: Carina Gren

Breda insatser för besökarna på Saltholmen

Saltholmen och Göteborgs södra skärgård lockar många besökare. Göteborgs Stads Parkering har därför jobbat med olika typer av mobilitetsåtgärder för att hitta lösningar på utmaningar som uppstår när många vill parkera på de begränsade parkeringsytorna längst ute vid färjeläget.

Sommarsäsongen är av naturliga skäl den period då Saltholmen har flest besökare. Inför sommaren 2021 jobbade bolaget tillsammans med trafikkontoret och genomförde ett antal åtgärder för att underlätta för besökare och boende i området. Skyltningen för parkering och gång- och cykelväg uppdaterades, antalet Styr & Ställ-sommarstationer utökades och värdar fanns på plats för att hjälpa till med frågor och anvisningar. Det sattes även in en sommarbuss som trafikerade sträckan mellan parkeringen på Hinsholmskilen och färjeläget.

Fler mobilitetsåtgärder

Vagnhallen ute på Saltholmen har under året byggts om till en cykel- och MC-parkering för boende i Södra skärgården. Efter önskemål från kunderna i Södra skärgården om låst cykelparkering, invigdes den nyrenoverade Vagnhallen den 1 juni 2021. Utformningen av parkeringen baserades på en kundenkät som bland annat visade att det efterfrågades fler MC-parkeringar

än vad som först planerats. Planen reviderades och idag finns det plats för 29 motorcyklar och 32 cyklar i Vagnhallen.

Under året har bolaget även tagit fram en parkeringslösning för hantverkare och liknande verksamheter ute på Saltholmen. Nu kan de med tjänsten tjänsteparkering parkera på tillståndsområdet på Slingan och Inre hamn och betala månadsvis genom en samlingsfaktura.

Löpande dialog med lokal intressegrupp

Göteborgs Stads Parkering har de senaste åren jobbat för att bygga en bra relation med Södra Skärgården i Samverkan (SSIS) som är en intresseorganisation för Södra skärgården. För bolaget är relationen viktig då människor som bor i skärgården är extra beroende av att samhällsnyttor fungerar, och på Saltholmen är parkering en viktig sådan.

- Vi är väldigt glada för den relationen vi har med SSIS idag. Vi har byggt upp ett bra samarbete och förtroende som gynnar båda parter. Det är viktigt för oss att de insatser vi kan göra utifrån de begränsningar som finns ändå blir till största nytta, och då är dialogen med SSIS ovärderlig, säger Anna Forsberg, affärsansvarig på Göteborgs Stads Parkering. ■

Restriktionerna släpptes under hösten – så reagerade Higabs hyresgäster

Den 1 oktober släpptes de stora corona-restriktionerna. Det innebar att Higabs hyresgäster – allt från restauranger och caféer till livescener och kulturinstitutioner kunde öppna för besökare på allvar igen.

- Det var så efterlängtat. Det är nästan svårt att beskriva. Anledningen till att vi håller på är ju för att få möta vår publik, säger Carl Harlén på Esperantoscenen.

Under pandemin har teatern som tidigare gick under namnet Teater Uno – liksom andra kulturaktörer – inte kunnat anordna några föreställningar. Men för att hålla sig varma i kläderna har de repeterat regelbundet. Nu kan de återigen ta emot besökare och det är inte bara scenen som de har saknat.

- Vi prioriterar samtalet på Esperantoscenen, för vår publik dröjer sig ofta kvar efter föreställningar. Vi gillar det och det blir en stor kontrast mot hur det är på större teatrar. Det gör att folk trivs hos oss och vill komma tillbaka. Efter en föreställning kan det ta två timmar till innan alla har gått hem, så det känns skönt att vi återigen kan få sitta i samma rum och umgås med varandra.

60 miljoner kronor i hyresrabatter

Higab har arbetat aktivt under pandemin med att stötta sina hyresgäster och hitta individuella lösningar. Exempelvis har alla erbjudits anstånd med hyran, omsättningshyror har omvandlats till bashyror och i vissa fall har hyresgäster fått hjälp med att komma ur sina avtal i förtid. Även ärenden till inkasso har stoppats och ingen dröjsmålsränta har debiterats. Under 2020 och 2021 har Higab även beviljat runt 60 miljoner kronor i hyresrabatter, där ena hälften kommer från Higab och andra hälften kommer från statens stödpaket.

- Vi har klarat av den här svåra tiden för att vi har känt att vi har haft stöd från Higab och Göteborgs Stad.

Foto: Malin Stenborg

Vi upplever att vår verksamhet betyder något och att det är viktigt att vi är kvar i huset, säger Carl Harlén.

En annan verksamhet som kunde öppna igen är Roots Café på Stadsbiblioteket. De har uppmärksammat att flera trogna besökare har hittat tillbaka och de hoppas att besökskurvan fortsätter peka uppåt.

- Vi har minskat vår försäljning med cirka 70 procent jämfört med tidigare, så vi är glada att få ha öppet igen och det är kul att folk redan har hittat tillbaka till vårt café. Sen får vi invänta och se om de släppta restriktionerna kommer ha någon större effekt på vår verksamhet. Biblioteket var stängt i ett år så folk kan ha ändrat sina vanor, säger Andreas Olsson på Roots Café.

Vad innebär de släppta restriktionerna för er?

- Vi kan bara spekulera, men i vårt fall kan det handla om att äldre människor vågar sig ut mer och därmed kan en stor kundgrupp äntligen komma tillbaka till vårt café.

Även på Bhoga Restaurang på Norra Hamngatan hoppas man att livet kan återgå till det normala. Kocken Niclas Yngvesson säger att pandemin har varit tuff för restaurangen, men samtidigt lärorik.

- Även om det har gått helt okej att driva en mindre restaurang under pandemin känns det så klart skönt att restriktionerna togs bort och att vi kan ha alla bord framme i restaurangen. Vi ser positivt på framtiden. Folk vill komma ut, äta god mat och unna sig saker. ■

Foto: Mame Fridell

Eriksbergskranen riktigt röd igen

Eriksbergskranen, byggnadsminne och ett av Göteborgs mest kända landmärken, har renoverats och fått ny färg. Från början var kranen grön men målades om i rödorange på 1990-talet. Färgen har blekts med åren och kranen har nu återfått sin skarpa röda kulör. ■

Krav på leverantörsansvar

Offentlig sektor står för en stor mängd av alla inköp och upphandlingar i Sverige. Därför måste vi som kommunala bolag säkerställa att det sker på ett ansvarsfullt sätt. Genom krav och uppföljning ger det oss också möjligheten att driva på en hållbar utveckling.

Bolagen i lokalkoncernen är till stor del beställarorganisationer och beroende av de leverantörer som vi anlitar. Leverantörerna är vår förlängda arm och många gånger de som möter de vi finns till för, kunder och medborgare. Därför är det viktigt att vi i lokalkoncernen tar ett stort ansvar för vad som händer och hur vi påverkar vår omvärld genom vår leverantörskedja.

Inköpsprocessen är ett viktigt verktyg i arbetet med att uppnå en hållbar leverantörskedja. Genom att kontrollera och granska våra leverantörer innan vi anlitar dem och kravställa vid upphandling kan vi få våra leverantörer att minska negativ påverkan och öka den positiva. Det handlar om såväl miljökrav som sociala krav.

Göteborgs Stads modell för social hänsyn i upphandling är en viktig del av Stadens arbete för att skapa en öppen och jämlik stad där människor vill leva och bo. Genom att skapa jobb för människor som står utanför arbetsmarknaden får fler möjligheten att bli självförsörjande och skapa sig en meningsfull vardag.

En del i detta arbete är att minst 50 % av Stadens alla tjänsteupphandlingar ska göras med Göteborgs Stads modell för social hänsyn. Arbetet med modellen ska främja sysselsättningsmöjligheter för personer som står långt från arbetsmarknaden, stimulera social integration, lika möjligheter och sociala rättigheter.

Mål och styrning

Arbetet med krav på leverantörsansvar styrs av Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram där stadens klimatavtryck från inköp ska vara nära noll till 2030. Det betyder att vi som bolag måste sätta höga miljökrav i varje upphandling och vid alla inköp.

Den sociala hållbarheten i arbetet styrs bland annat av Göteborgs Stads program för en jämlik stad där vi ska skapa förutsättningar för arbete och skapa förutsättningar för delaktighet, inflytande och tillit för stadens medborgare.

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR EN JÄMLIK STAD 2018–2026:

Mål: Göteborg ska vara en jämlik stad

Två av de fyra målområdena i stadens jämlikhetsarbete där leverantörerna som ansvarstagande samhällsaktör kan bidra:

- Skapa förutsättningar för arbete
- Skapa förutsättningar för delaktighet, inflytande och tillit

Tillsammans bildar målområdena en helhet som spänner över alla livsfaser. Varje målområde hänger samman och bidrar till en helhet – en jämlik stad.

Arbetet styrs även av Stadens budget och av Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling. I riktlinjen framgår att bolag och förvaltningar i staden, genom att ställa krav vid inköp och upphandling, ska bidra till en bättre miljö och ett hållbart samhälle. Hänsyn ska tas till flera perspektiv, till exempel tillgänglighetskrav, hållbarhetskriterier och frågor om etisk handel och socialt ansvar.

Tjänster och produkter med så liten klimat- och miljöpåverkan som möjligt ska väljas och cirkulära lösningar ska eftersträvas.

Särskild hänsyn ska tas till ILO:s åtta grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet samt FN:s barnkonvention.

GÖTEBORGS STADS MILJÖ- OCH KLIMATPROGRAM 2021–2030:

Miljömål 2: Göteborgs klimatavtryck är nära noll

Utsläppen inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 10,3 procent per år.

Delmål 4: Minska klimatpåverkan från inköp

Utsläppen av växthusgaser från stadens inköp ur ett livscykelperspektiv ska minska med minst 90 procent för inköp samt för byggnader och anläggningar (ej livsmedel).

Upphandlingar med social hänsyn

Vid större tjänstekontrakt och entreprenader utreder bolagen om det är möjligt att ställa villkor som innebär att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden får möjlighet till sysselsättning. Om så är fallet använder bolagen Göteborgs Stads modell för social hänsyn i offentlig upphandling samt nyttjar den stödfunktion som finns tillgänglig på inköp- och upphandlingsförvaltningen. Sociala krav kan även ställas på andra sätt men då ska detta kunna redovisas till Göteborgs Stads inköps- och upphandlingsnämnd.

Totalt har 12 (26) st tjänsteupphandlingar gjorts under året där modellen för social hänsyn, eller andra krav avseende social hållbarhet varit möjliga att ställa. Av dessa användes modellen eller andra sociala krav i 11 (14) upphandlingar.

Som följd av Higabs ställda krav i upphandlingarna, rekryterades det under året 6 (5) personer inom ramen för Göteborgs Stads modell för social hänsyn. Rekryteringarna gjordes av anlitade entreprenörer enligt krav ställda vid upphandling.

Upphandlingar med miljökrav

Koncernens alla upphandlingar görs utifrån stadens krav och riktlinjer samt lagstiftning inom olika områden så som kemikaliekrav och miljöledningskrav. I alla Higabs upphandlingar av entreprenader ställs till exempel miljökrav genom anpassade Miljöplaner och Göteborgs Stads Parkering utgår ifrån bolagets hållbarhetsprogram för ny- och ombyggnationer.

Foto: Higab/Martin Lyzell

Tingstad Rörinstallationer fick Higabs Entreprenörpris

Under hösten delades Higabs Entreprenörpris ut i anrika Kronhuset. Priset gick till Tingstad Rörinstallationer som under 2020 utmärkt sig i sin goda kommunikation, samarbetsförmåga och flexibla inställning.

– Då vi har ett ökat fokus på hållbarhetsfrågor och många av våra fastigheter är kulturhistoriskt värdefulla är kraven höga på de arbeten som ska utföras. Det är med stor glädje vi tilldelar Tingstad Rörinstallationer Higabs Entreprenörpris för gott samarbete och då de starkt har bidragit till hur fint resultat det har blivit i våra projekt, säger Per-Henrik Hartmann, vd på Higab.

I motiveringen till 2020 års pris står bland annat "Tingstad Rörinstallationer har utmärkt sig i sin kommunikation med Higab när det gäller materialval, möjlighet till återbruk och renovering eller reparation av komponenter. De är flexibla i arbete och planering vilket innebär att det finns utrymme för ändringar med kort varsel, både vid akuta insatser och oförutsedda hinder".

Higabs Entreprenörpris delades ut av bolagets vd Per-Henrik Hartmann vid en mindre ceremoni i

Kronhuset. Det togs emot av Robin Örtegren, projektledare på Tingstad Rörinstallationer, tillsammans med medarbetare.

– Vi är oerhört tacksamma och hedrade. Vi har under många år haft ett nära samarbete med Higab och utfört svåra, roliga och utmanande arbeten. Genom korta kommunikationsled och stort engagemang har vi lyckats genomföra de åtgärder som önskats samtidigt som vi uppfyllt miljömål och värderingar. Vi hoppas på ett fortsatt gott samarbete och ser fram emot fler spännande utmaningar tillsammans, säger Mikael Fasnacht, vd på Tingstad Rörinstallationer.

I år är andra gången som Higabs Entreprenörpris delas ut. Syftet med priset är att bidra till utvecklad dialog och ökat samarbete mellan byggherre och entreprenör och därigenom nå goda resultat med hög kvalitet till rätt pris. De som nomineras ska ha utfört ett uppdrag på ett utomordentligt bra sätt och några av kriterierna är hantverksskicklighet, hållbarhet och hänsyn till kulturvärden. Alla medarbetare på Higab har möjlighet att nominera entreprenörer. ■

Inköp: En viktig faktor för hållbarhet

Med genomtänkta inköpsprocesser kan leverantörerna förmås att minska sin negativa påverkan och istället öka den positiva. Det handlar om att ställa miljökrav, men också sociala och etiska krav. Dessutom handlar det om kontroll, granskning och uppföljning av det egna arbetet.

Göteborgs Stads Parkering arbetar för att kvalitetssäkra inköpsprocessen. Bland annat har bolaget anslutit sig till det verktyg för inköpsanalys som Göteborgs Stad nu använder. Tanken är att verktyget ska ge en bättre överblick och att arbetet med hållbara inköp optimeras. Målbilden är att ha en sammanhängande kvalitetssäkrad inköpsprocess, där inköpen planeras och följs upp strategiskt.

Varor och tjänster som innebär en så liten klimat- och miljöpåverkan som möjligt ska självklart vara förstahandsvalet. Klimathänsyn tas därför vid upphandling av såväl produkter som installation och byggentreprenader. När transporter upphandlas ska krav på fordon och minskad användning av fossila bränslen tas. Vid upphandling av tjänster och entreprenader ställs krav på löner och arbetsvillkor i nivå med branschens kollektivavtal, i den utsträckning som lagstiftningen medger.

Bolaget ska också, i alla upphandlingar och inköp som avser tjänster och entreprenader, säkerställa att leverantören följer antidiskrimineringslagstiftningen. Krav på antidiskriminering ska ställas som särskilda kontraktsvillkor. Vid större tjänstekontrakt och entreprenader ska bolaget också utreda om det är möjligt att ställa

krav som innebär att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden får chansen till jobb.

För att inköps- och upphandlingsprocesser ska fungera i praktiken måste alla medarbetare som har rätt att beställa också ha den kunskap som krävs. Berörda medarbetarna måste därför gå en beställarutbildning.

Alla bolagets avtal ska också ha en avtalsägare; en person som säkerställer att bolaget arbetar med etiska och stabila leverantörer, samt att avtalad service, kvalitet och leverans efterföljs. ■

FAKTA: HÅLLBARA INKÖP

Göteborgs Stads Parkering ska genom att ställa krav vid upphandlingar och inköp bidra till en bättre miljö och en hållbar utveckling. Det innebär bland annat att följande krav ställs:

- Krav på kvalitetssystem och miljöledningssystem
- Kemikaliekrav
- Etiska krav
- Tillgänglighetskrav
- Hänsyn tas också till konventioner om mänskliga rättigheter och FN:s barnkonvention
- Social hänsyn tas, med fokus på anställnings- och sysselsättningsmöjligheter, anständigt arbete, arbetsvillkor som uppfyller arbetstagarens rättigheter, samt social integration

Framgångsrik rekrytering under 2021

De senaste åren har Higab arbetat aktivt med att använda sig av social hänsyn i upphandlingar. Under 2021 har sex personer som står långt utanför arbetsmarknaden rekryterats via bolagets leverantörer – varav en har blivit fast anställd.

– Det finns med som önskemål i våra förfrågningsunderlag och vi är alltid noga med att lyfta frågan i startmöten med entreprenörer. Sedan har vi ett bra samarbete med stödfunktionerna på Inköp och upphandling som har stöttat och hjälpt oss att matcha personer, säger Mustafa Ugras Sarioglu, inköpsansvarig på Higab.

2020 fick fem personer praktikplats eller anställning via Higabs leverantörer och 2021 har sex personer fått möjlighet till sysselsättning. Det kan exempelvis handla om nyanlända, personer med funktionsvariationer,

personer på försörjningsstöd eller långtidsarbetslösa. Green Landscaping arbetar med yttre skötsel vid Higabs fastigheter och har gjort flera rekryteringar under året. Även entreprenören Tegelfogen har under fasadrenoveringen på Stora Teatern haft med sig en murarlärling som nu har blivit anställd.

Foto: Higab/Marius Andersson

Vid årsskiftet 2021/2022 har bolaget 9 pågående upphandlingar där det ställts krav enligt Stadens modell för sociala hänsyn. ■

Motverkande av korruption

Som bolag i Göteborgs Stad och tillhörande offentlig förvaltning arbetar vi på medborgarnas uppdrag och ska iaktta saklighet och opartiskhet i enlighet med de krav som finns i regeringsformen. Detta innebär att såväl medarbetare som företagsledning och styrelse ska handla på ett sådant sätt att de inte kan misstänkas för att påverkas av ovidkommande hänsyn eller intressen i sin tjänsteutövning.

Allmänhetens förtroende är utgångspunkten för alla företrädare för lokalkoncernen. Vi ska i alla sammanhang ha ett förhållningssätt som gör att det inte kan förekomma risk för att koncernens företrädare gör sig skyldiga till korruption eller mutbrott.

Styrning

Dessa frågor styrs övergripande av ”Policy och riktlinje mot mutor i Göteborgs Stad”. Det är varje bolags ansvar att se till att policyn och riktlinjerna efterlevs. Bolagen har egna anvisningar, instruktioner och rutiner där det övergripande styrdokumentet brutits ned och anpassats till respektive bolag.

Kommunikation och utbildning kring otillåten påverkan

Bolagen inom lokalkoncernen har som ambition att hålla en hög kunskapsnivå och goda rutiner avseende antikorrupcion. Under året har Göteborgs Stads Parkering arrangerat utbildning i att förebygga oegentligheter för alla medarbetare. Bolaget har även arrangerat utbildningar gällande representation och beställarkompetens. Älvstranden Utveckling har arrangerat utbildningar vid 3 tillfällen där totalt 10 personer har deltagit. Higab har arrangerat utbildningar i bolagets interna rutiner och instruktioner för 92 av bolagets anställda. Utöver detta har 39 personer gått en fördjupad utbildning kring otillåten påverkan.

Korruptionsincidenter och vidtagna åtgärder

I Göteborgs Stad finns en så kallad visselblåsarfunktion där alla kan anmäla misstankar om allvarliga oegentligheter som rör personer i ledande ställning eller en nyckelperson inom Göteborgs Stad. I enlighet med nya lagkravet om stärkt skydd mot repressalier för visselblåsare som trädde i kraft 2021-12-17 har lokalkoncernen anpassat sina verksamheter och kommer även fortsättningsvis använda Göteborgs Stads visselblåsarfunktion.

Under året har 4 tips kommit in genom visselblåsarfunktionen som berör bolagen inom lokalkoncernen. Av dessa har inga tips lett till större åtgärder.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Higab AB, org.nr 556104-8587

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2021 avseende Higab AB med dotterbolag (lokalkoncernen) och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg den 10 februari 2022

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt

Auktoriserad revisor

Göteborgs
Stadt